

P R O G R A M

HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO

ROZVOJA OBCE

LOK

P R O G R A M
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE

LOK

Zostavil: Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD. a kol.

SCHVÁLENÉ V OZ: 5.3.2013 uznes. č. 14/2013

Obsah

1. Úvod	6
1.1 Účel programového dokumentu	6
1.2 Metodika a postup spracovania programového dokumentu	8
1.3 Zoznam východiskových dokumentov a zdrojov informácií	11
1.4 Zoznam použitých skratiek	12
2. Analytická časť	13
2.1 Úvodná charakteristika obce	13
2.2 Súhrnná analýza situácie obce, vrátane analýzy realizovaných opatrení	13
2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb	13
2.2.2 História obce a pamiatky	14
2.2.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	16
2.2.4 Analýza situácie marginalizovanej rómskej komunity	19
2.2.5 Trh práce a ekonomická aktivita obyvateľstva	23
2.2.6 Občianska vybavenosť	24
2.2.7 Produkčné aktivity, hospodárska základňa obce	26
2.2.8 Spoločenské aktivity	27
2.2.9 Bývanie a bytový fond	27
2.2.10 Prírodné podmienky a životné prostredie	28
2.2.11 Technická infraštruktúra	33
2.2.12 Dopravná infraštruktúra	34
2.2.13 Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy	35
2.2.14 Hospodárska a rozpočtová situácia obce	35
2.3 Analýza realizovaných opatrení	36
2.4 Analýza uplatňovanej stratégie a plánovacích dokumentov	36
2.5 SWOT analýza	38
2.5.1 Analýza vnútorných faktorov	39
2.5.2 Analýza vonkajších faktorov	40
2.6 Analýza problémov	41
2.7 Audit zdrojov	42
2.8 Hlavné faktory rozvoja a kľúčové disparity	43
3. Strategická časť	44
3.1 Opis stratégie a rozvojových priorít	44
3.2 Globálny cieľ rozvoja obce	45
3.3 Strategické ciele	45

---

4. Programová časť	47
4.1 Plány aktivít pre prioritné oblasti rozvojovej stratégie	47
4.1.1 Plán aktivít pre prioritnú oblasť „Investície do základnej infraštruktúry“	48
4.1.2 Plán aktivít pre prioritnú oblasť „Ochrana životného prostredia“	52
4.1.3 Plán aktivít pre prioritnú oblasť „Podpora služieb a podnikania“	57
4.2 Finančné zabezpečenie realizácie	62
4.3 Finančná tabuľka pre vybrané projekty a aktivity	64
4.4 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie	66
4.5 Monitorovanie a hodnotenie realizácie	66
4.6 Určenie indikátorov úspešnosti.	67
4.7 Harmonogram realizácie	67
4.8 Praktické pokyny pre spravovanie programového dokumentu	67
5. Prílohy	69
5.1 Väzby programového dokumentu na priority a opatrenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja	69
5.2 Väzby programového dokumentu na priority a opatrenia Programu rozvoja vidieka SR.	73

Príhovor starostu obce

Ak jednotlivé obdobia dlhých stáročí, ktoré uplynuli od objavenia sa prvej písomnej správy o našej obci, v mysli zaľudníme bývalým obyvateľstvom rôzneho sociálneho postavenia, zamestnania a zmýšľania, dôjdeme k presvedčeniu, že všetky tieto minulé generácie tu zanechali stopu svojej práce a snaženia.

Život dediny má svoje pravidlá: vyznačujú sa zmyslom pre tradície a zotrvačnosťou riadiť sa pevne zažitými pohľadmi na svet. Dedina je však schopná načúvať hlas racionálnych argumentov. Zmeny na dedine teda musia mať racionálnu podstatu – samostatne a dobre sa rozhodnúť. Svoj zrak obraciame preto aj do budúcnosti, lebo nám záleží najmä na zdravom budúcom vývoji.

„Obec Lok je upravenou obcou, príťažlivou pre jej obyvateľov a návštevníkov s priaznivým životným prostredím, ktorá čerpá zo svojej histórie a tradícií a je spravovaná samosprávou slúžiacou svojim obyvateľom.“

---

1. Úvod

1.1 Účel programového dokumentu

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý nahradil predchádzajúci zákon č. 351/2004 Z. z.

Jednou z nich je aj obstarávanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len program rozvoja), ktorý patrí medzi základné programové dokumenty na podporu regionálneho rozvoja (spolu s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja, regionálnymi / sektorovými operačnými programami a programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja). Na základe týchto programových dokumentov sa realizuje podpora regionálneho rozvoja zo zdrojov Európskej únie. Vypracovaním programu rozvoja obec splní jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže program rozvoja obce je jedným z dôležitých dokladov pre posúdenie žiadosti o poskytnutie pomoci z fondov EÚ a iných verejných zdrojov.

Okrem obligatórnych požiadaviek stanovených v príslušnej legislatíve, ďalšie ciele spracovania programového dokumentu vychádzajú z nasledujúcich predpokladov:

(1) Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Lok vypracovaním tohto dokumentu dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiadúcich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

(2) Program rozvoja je dôležitým nástrojom marketingovej komunikácie voči potenciálnym investorom, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch.

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto bude mať voči ostatným plánovacím dokumentom spracovaným na miestnej úrovni zastrešujúcu funkciu. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj napriek komplexnosti programu rozvoja nie je cieľom vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo

---

najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných oblastí rozvoja.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni

Dlhodobý plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska nemá charakter všeobecne záväzného predpisu, je dokumentom koordinačným. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje (resp. len jeho strategickú a programovú časť) – to sa týka aj aktualizácií tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (§ 8) v zmysle neskorších zmien podľa Zákona č. 351/2004 Z. z., podľa ktorého Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lok sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade

---

s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018, Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR 2007 – 2013, vrátane relevantných operačných programov).

Sústava základných programových dokumentov podpory regionálneho rozvoja

1.2 Metodika a postup spracovania programového dokumentu

Metodické východiská

Súčasťou tohto dokumentu je stručný opis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spolutvorcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôbovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by sa mala uchovať konzistentnosť myšlienok obsiahnutých v dokumente.

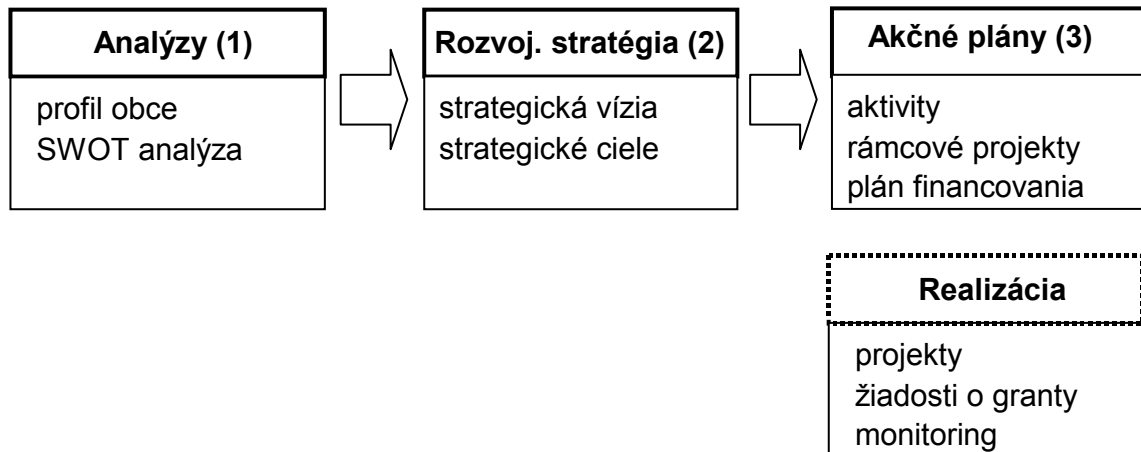
Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté Projektovým tímom Ecocity, pri zhodnotení výsledkov relevantných výskumných projektov a využití viacerých osvedčených domácich a zahraničných metodík strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 1.3). Obsah dokumentu je v súlade s odporúčaniami metodickej príručky Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja, podľa ktorej bola upravená aj použitá terminológia.

Program rozvoja obce Lok tvoria tieto hlavné časti:

- = úvodná časť (kapitola 1)
- = analytická časť (súhrnná analýza situácie obce, syntézy analýz – kapitola 2)
- = strategická časť (globálny cieľ a strategické ciele – kapitola 3)
- = programová (implementačná) časť (kapitola 4)

Prvá skupina činností zahŕňala všeobecnú analýzu situácie obce. Analytická časť má charakter komplexného profilu obce a predstavuje audit vnútorných zdrojov obce – prírodných, územno-technických, ľudských a finančných. Jej úlohou je dať odpoveď na otázku „kde sa obec v súčasnosti nachádza“. Analytická časť poskytuje koncentrovaný zdroj informácií o obci s možnosťou ďalšieho využitia, napríklad na prezentačné účely. Je členená podľa jednotlivých oblastí života obce, resp. funkčných subsystémov, v rámci ktorých je obsiahnutá aj analýza realizovaných aktivít a opatrení. Kvalitatívne hodnotenia sú však uprednostnené pred kvantitou vstupných dát s cieľom sústrediť sa len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky.

Informácie pre analýzy poskytla obec a využité boli aj existujúce koncepcné materiály (Územný plán obce Lok, doterajší Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lok). Ďalšie informácie boli získané formou prieskumov v teréne, rozhovorov s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Druhým krokom bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Na základe SWOT analýzy a ďalších analyticko-syntetických metód (analýza problémov, audit zdrojov) boli kvantifikačnými metódami identifikované kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja určujúce pre definovanie stratégie.

V nasledujúcej etape bola definovaná rozvojová stratégia, pozostávajúca z globálneho cieľa podrobnejšie definovaného vo forme sústavy strategických cieľov.

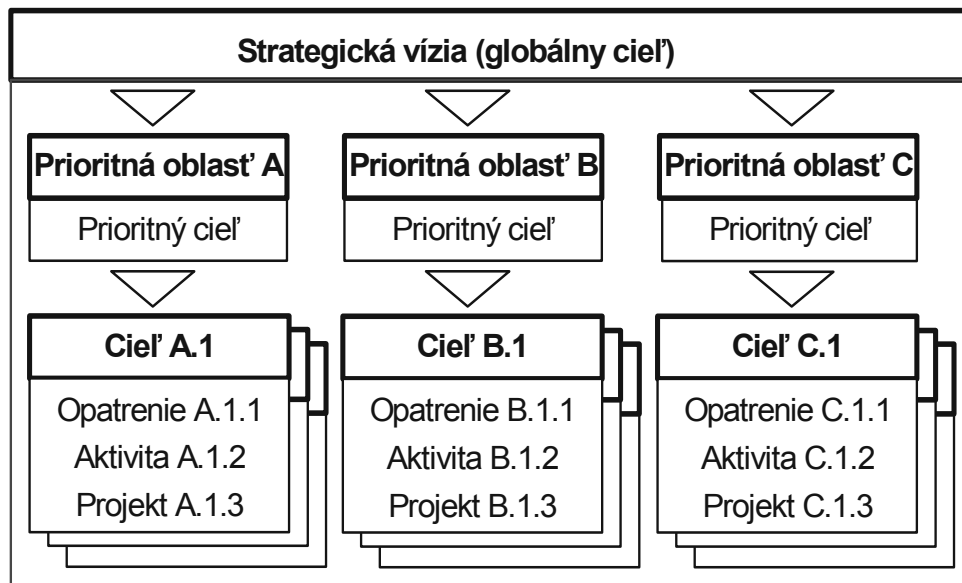
V poslednej plánovacej etape boli v rámci programovej (implementačnej) časti stanovené konkrétne krátkodobé kroky (plány aktivít / akčné plány), ktoré majú viesť k naplneniu vízie a dlhodobých zámerov. V prílohe tohto dokumentu sú demonštrované väzby na priority, opatrenia a podporované aktivity relevantných programových dokumentov.

Z podstaty strategického plánovania vyplýva hierarchická štruktúra programového dokumentu, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa priorít a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít zhrnutých v akčných plánoch. Tomu zodpovedajú aj rozličné časové horizonty –

---

strategickú časť tvoria dlhodobé ciele, na rozdiel od programovej časti s konkrétnejšími opatreniami realizovateľnými počas kratšieho obdobia.

Princíp hierarchickej štruktúry strategického plánu

Opis procesu spracovania a aktualizácie dokumentu

Pôvodný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lok bol vypracovaný v roku 2007. Bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 4/2007 zo dňa 2.8.2007.

Na základe ustanovenia § 18 ods. 2 Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja je nutné uviesť programové dokumenty do súladu s ustanoveniami uvedeného zákona. Nový programový dokument predstavuje komplexnú aktualizáciu pôvodného programového dokumentu. Boli vykonané nasledovné úpravy:

- úpravy štruktúry dokumentu (názvov a radenia kapitol) v súlade s § 8 ods. 4 a 5 Zákona č. 539/2008 Z. z.
- aktualizácia údajov analytickej časti – doplnenie aktuálnych demografických údajov, analýza väzieb na aktuálne strategické dokumenty rôznych hierarchických úrovní
- aktualizácia opatrení a aktivít programovej časti

Z hodnotenia aktuálnosti dokumentu vyplynulo, že nie je nutné meniť celkovú stratégiu rozvoja obce. Strategická vízia a prioritné oblasti rozvoja, stanovené v pôvodnom dokumente, ostávajú naďalej aktuálne. Bolo však potrebné aktualizovať katalóg opatrení a aktivít – vyradiť úspešne realizované opatrenia, prípadne opatrenia hodnotené ako nerealizovateľné alebo neaktuálne, doplniť ho o nové opatrenia a aktivity, nadväzujúce na stále platné strategické ciele, resp. modifikovať pôvodne navrhované opatrenia a aktivity.

Návrh aktualizovaného dokumentu bol pripravený na diskusiu vo februári 2013. Dňa 5.3.2013 bol schválený obecným zastupiteľstvom uznesením č. 14/2013.

Udržateľný rozvoj a vplyv návrhov na životné prostredie

Aplikáciu princípov udržateľného rozvoja na úrovni obcí a miest predstavuje Miestna agenda 21, ktorá je programom udržateľného rozvoja pre 21. storočie a zahŕňa komunitné aktivity pre miestnu úroveň. Tieto princípy a postupy boli využité a rozvinuté aj pri spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lok. Viaceré navrhované aktivity majú potenciál prispieť k ekologickejším systémom hospodárenia.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lok nezahŕňa projekty, ktoré by vytvárali rámec na schválenie navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, uvedených v prílohe č. 8 Zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z. Z tohto dôvodu programový dokument nepodlieha posudzovaniu strategických dokumentov v zmysle §4 a 5 uvedeného zákona.

1.3 Zoznam východiskových dokumentov a zdrojov informácií

Vstupné informácie a koncepcné materiály o obci

Atlas obcí Slovenska podľa rodinných a demografických charakteristík, Bratislava : MŠSR, 1996.

Prognostické údaje podporujúce vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obce. MVR, 2003.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lok, Gestus, 2007

Program odpadového hospodárstva obce Lok do roku 2005

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002.

Územný plán obce Lok, EcoPlán, 2010

Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku. II. zväzok. Bratislava : Veda, 1977.

Zámer EIA – Rozšírenie činnosti strediska na úpravu odpadov v obci Lok, Arguss, 2007

Rozvojové stratégie a sektorové politiky na regionálnej a národnej úrovni

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018

Program rozvoja vidieka SR 2007–2013

Národný strategický plán rozvoja vidieka SR na roky 2007–2013

Národný strategický referenčný rámec SR 2007–2013

Rozvojový plán NUTS II Západné Slovensko 2007–2013

Metodické podklady

Dobrucká, L. – Coplák, J.: Tvorba strategického rozvojového plánu obce. Bratislava : FM UK, 2007, 151 s.

Metodická príručka pre vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja, 2004.

McSweeney, E. Obecné strategické plánovanie, miestny ekonomický rozvoj a facilitovanie procesu. Kanadský urbanistický inštitút, 2001.

Miestna Agenda 21 na Slovensku. Metodická príručka. Bratislava : REC, 2003.

Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Enterplan, 2002.

Zamkovský, J. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Banská Bystrica : CEPA, 2004.

1.4 Zoznam použitých skratiek

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

MVRR – Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja

NSK – Nitriansky samosprávny kraj

NSRR – Národný strategický referenčný rámec

OP – operačný program

PRO, PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

PRSK – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja

ROP – regionálny operačný program

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

TTSK – Trnavský samosprávny kraj

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

---

2. Analytická časť

2.1 Úvodná charakteristika obce

Obec Lok leží juhozápadne 13 km od okresného mesta Levice. Na základe počtu obyvateľov sa zaraďuje medzi stredne veľké obce (1049 obyvateľov). Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 165 m n.m. V katastrálnom území obce sa okrem hlavnej sídelnej jednotky nachádza Horný majer, ktorú tvoria výrobné areály firiem Agro Osivo a Arguss, s niekoľkými bytovými domami.

Katastrálne územie obce má výmeru 1719,7 ha. Celé územie obce Lok je súčasťou Podunajskej nížiny. Kvalita ornej pôdy je veľmi dobrá, preto je zrejme, že obyvateľstvo obce sa už od jej vzniku zaoberalo poľnohospodárstvom. Územie je úplne odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané. V katastrálnom území sa nachádzajú len malé vodné toky; rieka Hron je od obce vzdialená asi 4 km východne. Obcou prechádza cesta II. triedy č. II/580 a železničná trať Šurany – Levice.

2.2 Súhrnná analýza situácie obce, vrátane analýzy realizovaných opatrení

2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb

Obec Lok patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Levice a Nitrianskeho kraja. Okres Levice má rozlohu 1551 km² a 120 995 obyvateľov. Ostal zachovaný v pôvodnom rozsahu aj po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996. Rozlohou je najväčším okresom spomedzi všetkých 79 okresov v SR.

Obec je situovaná v západnej časti okresu, na okraji levického ťažiska osídlenia regionálneho významu (podľa KÚRS a ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja). Okresné mesto Levice (36 310 obyv.) je od obce Lok vzdialené 13 km západne. Oblasť Hronskej pahorkatiny sa vyznačuje nízkou hustotou väčších sídiel, prevažujú menšie obce do 1000 obyvateľov. Vo vzdialenosti do 20 km sa okrem okresného mesta nachádza len jedno mesto s počtom obyvateľov nad 10 tisíc (Šurany), krajské mesto Nitra je vzdialené 35 km, podobne ako Nové Zámky a Zlaté Moravce.

Levice sú spádovým územím pre obyvateľov obcí okresu z hľadiska dochádzky za občianskou vybavenosťou – majú tu sídlo zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (administratíva, školstvo, zdravotníctvo). Po etablovaní nových výrobných podnikov sa stáva čoraz významnejším cieľovým miestom dochádzky za prácou.

Okrem väzieb na okresné mesto sa vyvinuli intenzívne medzisídelné väzby aj na okolité obce, čomu napomáha priame dopravné spojenie vo všetkých smeroch. Najvýznamnejšie sú so stredne veľkými obcami porovnateľnej veľkosti – Veľký Ďur (1315 obyv., 3 km severne), Kalná nad Hronom (2065 obyv., 4 km východne), Dolný Pial (989 obyv.).

Obec má výhodnú polohu na dopravných koridoroch regionálneho až nadregionálneho významu – ceste II. triedy č. II/580, spájajúcej mestá Levice a Šurany a paralelnej

---

železničnej trati č. 350, ktorá tvorí súčasť železničného koridoru Bratislava – Zvolen. V blízkosti vedie aj cesta I. triedy Nitra – Levice. Uvedené polohové charakteristiky predstavujú značný potenciál budúceho rozvoja obce Lok i príslušného regiónu.

Katastrálne územie obce Lok križujú rôzne trasy nadradených systémov technickej infraštruktúry – ropovod (2x), sústava VVTL plynovodov (4x), vedenia ZVN 400 kV. V blízkosti, 12 km od obce je situovaná jadrová elektráreň tranzitných VVTL Mochovce. Tieto skutočnosti predstavujú z hľadiska rozvojových možností isté obmedzenia.

Obec Lok v minulosti (70.–80. roky 20. storočia) nebola klasifikovaná ako stredisko miestneho významu. Podľa aktuálneho ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja nie je zaradená medzi centrá lokálneho významu, ani v Národnom strategickom referenčnom rámci SR na roky 2007–2013 nie je obec zaradená medzi kohézne póly rastu (je jednou z dvoch obcí v okrese Levice s počtom obyvateľov nad 1000, ktoré nie sú pólmi rastu).

Vzhľadom k prelínaniu záujmových území viacerých okolitých obcí, ktoré majú vyššie postavenie v sídelnej hierarchii – Veľký Ďur, Kalná nad Hronom, Dolný Pial (kohézne póly rastu), nemá obec Lok vlastné záujmové územie.

Katastrálne územie obce Lok hraničí s katastrálnymi územiami 5 obcí:

- k. ú. Dolný Ďur, k. ú. Rohožnica (m.č. obce Veľký Ďur) – na severe
- k. ú. Kalná (Kalná nad Hronom) – na východe
- k. ú. Bajka – na juhu
- k. ú. Horný Pial – na juhozápade
- k. ú. Iňa – na západe

Obec Lok je členom Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS), Regionálneho združenia miest a obcí Tekov, Záujmového regionálneho združenia Mochovce a Občianskeho združenia „V dlani Hrona“ (Leader).

2.2.2 História obce a pamiatky

Historický vývoj

Obec Lok sa spomína roku 1286. Od roku 1388 sa na príkaz kráľa Žigmunda stala súčasťou hradného panstva Levice. Po páde Ostrihomu v roku 1543 bola pod tureckou nadvládou. V roku 1689 Levické hradné panstvo získal gróf Pavol Eszterházy spolu s okolitými obcami, vrátane obce Lok. Panstvo v roku 1867 gróf Eszterházy predal Schöllerovi, ktorý na zakúpených pozemkoch vybudoval veľkostatok s mnohými hospodárskymi objektmi, chovom koní a koncom 19. storočia vybudoval liehovar. Roku 1601 mala 44 domov, 1720 26 daňovníkov, 2 remeselníkov, 1828 89 domov a 589 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. Pri požiari v roku 1902 zhorelo 120 domov. V roku 1890 bol v obci zriadený poštový úrad, 1903 mliekareň a 1905 potravinové družstvo. V rokoch 1913-14 bola vybudovaná železničná trať Levice – Šurany. Za I. ČSR pracovali obyvatelia väčšinou ako poľnohospodárski robotníci na veľkostatku Schöller. V rokoch 1930 – 1945 tu boli dve

---

tehelne. V rokoch 1938 – 1945 bola obec pripojená k Maďarsku, v roku 1947 sa uskutočnilo presídľovanie občanov maďarskej a slovenskej národnosti. ŠM bol založený v roku 1948, JRD v roku 1950.

Kultúrno-historické pamiatky

Na území obce Lok sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu.

Podľa súpisu pamiatok majú historické a kultúrne hodnoty viaceré architektonické pamiatky a solitéry, ktoré je potrebné zachovať a chrániť:

- kostol reformovaný, jednoloďový, z roku 1783 ako tolerančný, baroková veža z roku 1844
- kostol rímskokatolícky, na cintoríne, neskoroklasicistický, pôvodne kaplnka z 18. storočia, rozšírená na kostol a obnovená v roku 1949
- kamenný kríž na cintoríne, z roku 1773.

Heraldické znaky obce

Symboly obce Lok prešli dlhou históriou a zobrazovali činnosť ľudu v tej ktorej oblasti. Na schválenie Heraldickou komisiou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bol predložený návrh erbu, zástavy a pečate obce. Nové symboly obce Lok sú zapísané v Heraldickom registri SR podľa signatárov L – 189/2009. Zástava obce je vodorovne delená na farebné pásy bielej, modrej a žltej farby. Okrúhla pečať obce Lok je utvorená z rukopisu „OBEC LOK“, ktoré vytvára poloblúk. V strede pečatného poľa je erb obce Lok presahujúci až k spodnému okraju pečate

2.2.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Obec už od 19. storočia patrila medzi väčšie obce s počtom obyvateľov viac ako 1000. V priebehu posledných 150 rokov sa nevyskytujú výraznejšie výkyvy počtu obyvateľov. Miestna populácia mala mierne stúpajúcu tendenciu až do 2. svetovej vojny, nasledujúce desaťročie počet obyvateľov síce stagnoval, ale v ďalších dvoch desaťročiach začal stúpať s vyššou dynamikou. V roku 1961 dosiahol historicky najvyššiu hodnotu – 1506 obyvateľov. V nasledujúcom období sa vývoj obrátil a počet obyvateľov dlhodobo klesal. V tomto období vrcholil odlev obyvateľov do priemyselných centier – Levíc, Nitry a začal sa aj negatívne prejavovať vplyv koncepcie strediskovej sústavy, na základe ktorej sa rozvoj nestrediskových obcí nepodporoval. V 90. rokoch sa počet obyvateľov obce ustálil na úrovni mierne nad 1000 obyvateľov. K poklesu dochádzalo až do roku 1999, keď počet obyvateľov klesol na 1002, v ďalších rokoch počet obyvateľov opäť mierne rastie.

Napriek vyššej miere pôrodnosti v porovnaní s okresným priemerom, len v rokoch 1999 a 2003, 2008, 2010, 2011 bol dosiahnutý prirodzený prírastok, v ostatných rokoch sledovaného obdobia bol počet narodených nižší ako počet úmrtí.

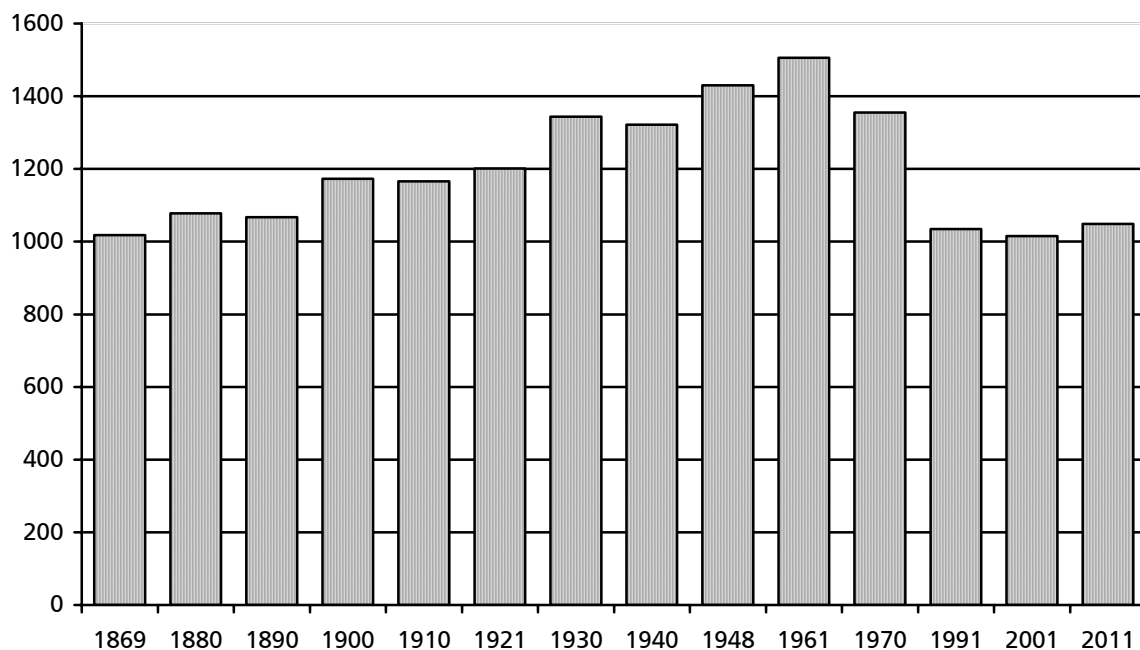
Obec má však kladnú migračnú bilanciu, ktorá je hlavným zdrojom prírastku počtu obyvateľov. Počet odhlásených z trvalého pobytu bol oproti počtu prihlásených v sledovanom období vyšší len v rokoch 1996, 1999, 2003, 2007, 2010.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.		Rok sčítania obyv.	
1869	1018	1996	1017
1880	1078	1997	1015
1890	1067	1998	1003
1900	1173	1999	1002
1910	1166	2000	1017
1921	1201	2001	1015
1930	1344	2002	1024
1940	1322	2003	1009
1948	1430	2004	1014 (980 – podľa ŠÚ)
1961	1506	2005	1019 (969 – podľa ŠÚ)
1970	1355	2006	1038
1991	1039	2007	1024
		2008	1048
		2009	1044
		2010	1046
		2011	1049

Zdroj: PHSR, údaje obce

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2005 dosahuje hodnotu 98,5, pričom od roku 2001 sa takmer nezmenil (101). Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Pre porovnanie, v celom okrese Levice je priemerná hodnota indexu vitality len 86.

Vďaka priaznivým vyhliadkam na ekonomický rozvoj levického regiónu sa v budúcnosti predpokladá zastavenie dlhodobo negatívnej migračnej bilancie okresu Levice, čo prinesie stabilizáciu populácie jednotlivých obcí okresu a v obciach s najpriaznivejšími potenciálmi je možné očakávať mierny rast počtu obyvateľov.

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín a podľa pohlavia

	2001	2005	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1015	969	1022
z toho muži	489	481	499
z toho ženy	526	488	523
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14; 2011: 0-19)	214	192	278
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54; 2011: 20 - 59)	588	582	568
z toho muži	313	314	287
z toho ženy	275	268	281
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55; 2011: >60)	212	195	176
z toho muži	62		70
z toho ženy	150		106

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, Štatistický úrad 2005

Vývoj počtu narodených, zosnulých, prihlásených, odhlásených v r. 1996-2011

Rok	narodení	zosnutí	prihlásení	odhlásení	bilancia
1996	12	15	12	13	-4
1997	10	20	23	11	+2
1998	15	18	21	3	+15
1999	17	12	16	19	+2
2000	9	18	23	10	+4
2001	12	14	15	7	+6
2002	7	16	26	9	+8
2003	13	12	24	39	-14
2004	8	18	24	17	-3
2005	12	13	18	8	+9
2006	10	12	35	10	+23
2007	13	18	20	24	-9
2008	18	9	19	14	+14
2009	8	13	11	10	-4
2010	15	12	20	21	+2
2011	16	7	27	13	+23

Zdroj: PHSR, údaje obce

Z analýzy vyplýva, že v súčasnosti je možné uvažovať s ustálením, prípadne i miernym rastom počtu obyvateľov.

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby heterogénne. Prevláda obyvateľstvo slovenskej národnosti (79%), podiel ostatných národností nedosahuje 20% hranicu (17,14% obyvateľov má maďarskú národnosť). Významne je zastúpené rómske etnikum, z ktorého sa však k rómskej národnosti hlási iba malá časť (2,46% v roku 2001; 1,15%, v roku 1991). Etnickí Rómovia však tvoria viac ako 1/5 obyvateľov obce (asi 211 obyvateľov). Sú pomerne rovnomerne rozptýlení vo všetkých častiach obce a nevytvárajú zoskupenia v podobe izolovaných osád.

Deklarovaná miera religiozity obyvateľov je na priemernej úrovni. Väčšina obyvateľov (60,7%) sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu a oproti roku 1991 sa tento podiel výrazne zvýšil z úrovne 46,4%. Súčasne sa znížil podiel obyvateľov hlásiacich sa k evanjelickej cirkvi a najmä obyvateľov s nezisteným vyznaním (až 16,8% obyvateľov v roku 1991). Ide o prejav všeobecnej tendencie príklonu obyvateľstva k majoritnému vyznaniu, najmä z radov pôvodne nábožensky nevyprofilovaného obyvateľstva.

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je priemerná až podpriemerná – prevažujú obyvateľia so základným a učňovským vzdelaním bez maturity (až 57% obyvateľstva nad 15 rokov). Tento stav je dôsledkom viacerých faktorov – predovšetkým nízkeho hodnotenia vzdelania a kvalifikácie medzi rómskym obyvateľstvom, nízkej mobility obyvateľstva, pretrvávajúceho rurálneho charakteru územia, ako aj jazykovej bariéry. Dôležité je preto

zvyšovanie vzdelania a odborných zručností marginalizovaných skupín, ktoré sú hlavnou podmienkou pre získanie zamestnania a plnohodnotného uplatnenia v spoločnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	slovenská	maďarská	rómska	iná a nezist.
Rok 2001	802	174	25	14
Rok 2011	851	131	7	35

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, 2011

Bývajúce obyvateľstvo podľa materinského jazyka

Mater. jazyk	slovenský	maďarský	rómsky	iný a nezist.
Rok 2011	755	126	102	39

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícke	evanjelické	gréckokatolícke	bez vyznania	iné a nezist.
	616	132	90	108	69

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Vzdelanostná úroveň obyvateľov

Dosiiahnuté vzdelanie	
Základné	266
Učňovské (bez maturity)	180
Stredné odborné (bez maturity)	112
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	29
Úplné stredné odborné (s maturitou)	127
Úplné stredné všeobecné	14
Vyššie odborné	5
Vysokoškolské bakalárske	17
Vysokoškolské inžinierske, magisterské	28
Vysokoškolské doktorandské	0
Ostatní, nezistené a deti do 15 rokov	244

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.2.4 Analýza situácie marginalizovanej rómskej komunity

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lok nadväzuje na strategické dokumenty EÚ a SR, ktoré v rámci problematiky marginalizovaných skupín osobitne riešia špecifickú problematiku marginalizovaných rómskych komunít. Priorita „marginalizované rómske komunity“ je jednou z horizontálnych priorít NRSR na roky 2012-2020. Vláda Slovenskej republiky schválila 11.1.2012 uznesením č. 1/2012 Stratégiu Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020. Stratégia vznikla na základe Oznámenia

---

Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov označené ako Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie Rómov do roku 2020. Stratégia reaguje na potrebu riešiť výzvy spojené so sociálnym a spoločenským začleňovaním rómskych komunít i na úrovni Európskej únie. Princípy stratégie by sa mali stať základom politik s cieľom riešiť nepriaznivú situáciu cieľovej skupiny pre obdobie do roku 2020. Rómska populácia je skupina, ktorá sa najčastejšie objavuje medzi skupinami najviac ohrozenými chudobou, sociálnym vylúčením a diskrimináciou. Pri tomto etniku sa kombinujú viaceré znevýhodnenia: vyskytuje sa u nich chudoba previazaná s demografickými podmienkami, chudoba vytváraná nezamestnanosťou, chudoba zapríčinená vykonávaním nízko kvalifikovanej a nízko platenej práce, či nedostatkom vzdelania a diskrimináciou.

Reprodukčné správanie rómskej populácie vykazuje oproti majorite viaceré rozdiely, ktoré sa následne prejavujú na celkovej skladbe rómskych obyvateľov a domácností. Charakterizujú ho vyššie miery pôrodnosti, nižší vek dožitia, skorší začiatok reprodukčnej aktivity a dlhšie reprodukčné obdobie. Rómska populácia vykazuje vyšší populačný prírastok a v porovnaní s majoritou je jej veková skladba posunutá smerom k mladším ročníkom. Podpora marginalizovaných rómskych komunít je zameraná na štyri prioritné okruhy: vzdelávanie, zamestnanosť, zdravie, bývanie a tri vzájomne súvisiace problémové okruhy: chudoba, diskriminácia a rodová rovnosť.

Situácia vo vývoji marginalizovanej rómskej komunity je v obci Lok natoľko závažná, že účasť obce pri jej riešení a plánovaní opatrení v tejto oblasti je nevyhnutná. Všetky opatrenia, ktoré sa zo strany obce v budúcnosti urobia, si vyžadujú zadefinovanie reálnych vstupných parametrov – ako je početný stav, rozmiestnenie, bytová situácia, rozvíjanie ľudského kapitálu prostredníctvom lepšieho vzdelávania a zdravotnej starostlivosti, posilnenie sociálneho kapitálu a rozvoja komunity prostredníctvom vyšších kompetencií a posilnenia participácie rómskej populácie na spoločenských a občianskych aktivitách v obci Lok.

Preto sa obec Lok, na základe spomínaných skutočností, rozhodla využiť spoluprácu s Fondom sociálneho rozvoja a zapojila sa do Národného projektu Terénna sociálna práca v obciach s podporou Európskej únie. Pre obec to znamená finančnú dotáciu na osobné náklady jedného terénneho sociálneho pracovníka a jedného asistenta terénneho sociálneho pracovníka, ktorí boli vybraní na základe výberového konania. Pôsobia v obci v období od januára 2012 do decembra 2015.

Terénny sociálny pracovník, ako aj asistent, poskytujú terénnu sociálnu prácu, čo je špecifická služba, zameraná na rizikových jednotlivcov alebo skupiny ľudí, ohrozených sociálno-patologickými javmi, na osoby v sociálnej núdzi a v aktívnej krízovej situácii, ktorá je prevádzaná v ich prirodzenom prostredí, t.j. marginalizovanej komunite.

Úlohou týchto pracovníkov je depistáž – samostatne vyhľadávať a nadväzovať kontakty, diagnostikovať a nachádzať riešenia pre jednotlivcov a rodiny odkázané na pomoc v sociálnej oblasti, poskytovať základné informácie, sociálne poradenstvo v krízových situáciách a zabezpečovať potrebné sociálne služby, ako aj mapovať lokalitu z hľadiska

---

sociálno-patologických javov. Po dohode s klientmi navrhujú formy sociálnej intervencie a plán ďalších krokov na riešenia sociálneho problému. V prípade potreby sprevádzajú klienta do jednotlivých inštitúcií a konajú v záujme občana. Spolupracujú a sprostredkovávajú informácie medzi klientom a inštitúciami v lokalite t.j. Obecný úrad, ZŠ, MŠ, ÚPSVaR, zdravotné zariadenia a ďalšie štátne, verejné, súkromné, ako aj mimovládne inštitúcie. Svoje aktivity koordinujú s vedením samosprávy a s ostatnými zainteresovanými organizáciami. Zbierajú, analyzujú, sumarizujú a zaznamenávajú poznané informácie, ktoré posielajú na Fond sociálneho rozvoja. Terénny sociálny pracovník, ako aj asistent terénneho sociálneho pracovníka, robia tiež osvetu v marginalizovanej rómskej komunite v rámci hygieny, výchovy detí a zlepšenia kvality života a integrácie obyvateľstva medzi majoritu.

Obec Lok plánuje aj rekonštrukciu starej knižnice na ulici Kalnická, kde by malo byť vybudované komunitné centrum, hygienické centrum a práčovňa, ktoré sú nevyhnutné pre marginalizovanú rómsku komunitu, nakoľko rómski obyvatelia našej obce nemajú vo svojich domoch zavedenú vodu a ani žiadne hygienické a sociálne zariadenia. Výstavba bude financovaná za pomoci fondov EÚ a lokálnej stratégie.

V obci Lok k 31.10. 2012 evidujeme 263 rómskych obyvateľov, z toho 30 rómskych obyvateľov nemá v obci trvalý a ani prechodný pobyt. Charakteristické pre túto skupinu obyvateľstva je vysoká pôrodnosť, nízky stupeň dosiahnutého vzdelania, čo je príčinou zníženej možnosti uplatnenia sa na trhu práce. Okrem 8 poberateľov starobných dôchodkov a 30 poberateľov invalidného dôchodku, je zvyšok komunity poberateľom sociálnych dávok, dávok v hmotnej núdzi a rodičovského príspevku. Vlastníci rodinných domov poberajú aj príspevky na bývanie. Nikto z uvedenej marginalizovanej rómskej komunity nemá trvalý pracovný pomer. Príležitostne nachádzajú zárobkové možnosti v rámci čiernej ekonomiky pri zberných prácach v poľnohospodárstve (zber ovocia, zeleniny a iných technických plodín) a nízko kvalifikované pomocné práce. Prevažná väčšina tieto príjmy nevyužíva na údržbu domácností. Napriek tomu, že ide o rodinné domy rozmiestnené v celej obci, ich obyvatelia nejavia záujem o osvojenie si životného štýlu majoritného obyvateľstva, počnúc správaním, končiac starostlivosťou a zveľaďovaním si svojich príbytkov a nádvorí.

Deti z rómskych rodín majú v obci Lok vytvorené veľmi dobré podmienky na vzdelávanie na 1. stupni ZŠ (ročníky 1-4). Vzdelávací proces pomáha zvládať okrem učiteliek aj päť asistentov. Značná pozornosť je venovaná rómskym deťom v rámci záujmových krúžkov po vyučovaní a v školskej družine. Od 1.1.2013 by sa mala otvoriť ešte jedna trieda školskej družiny, nakoľko jedna trieda nepostačuje. Tu sa deti doučujú a pripravujú na nasledujúci deň. U 10 detí prebieha individuálna výučba (integrování žiaci) a 12 detí je v špeciálnej triede. Od 2.9.2007 sa otvoril nultý ročník určený pre vedomostne slabších žiakov.

Na základe tejto analýzy boli zaradené aktivity do akčného plánu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lok. Ide o výstavbu sociálnych bytov, komunitného centra, a prístavbu triedy pre ZŠ. Pre deti ZŠ, kde je väčší počet rómskych detí, bola zrealizovaná výstavba novej telocvične. Do budúcnosti, v prípade zavedenia povinnej predškolskej dochádzky pre deti od troch rokov, bude nutné riešiť aj vybudovanie, alebo pristavenie MŠ,

nakoľko kapacita terajšej MŠ pri dodržaní normatívu maximálneho počtu detí v triede nebude postačovať pre všetky deti v obci.

V obci Lok je rómskymi obyvateľmi obývaných 31 domov. Celkový počet rodín, ktoré obývajú tieto rodinné domy, je 58. V niektorých domoch žije až 18-20 ľudí a priestorové podmienky sú v týchto domoch nevyhovujúce.

Súpis domov a bytov rómskeho obyvateľstva

Ulica	Počet rodín	Počet osôb	Vodovod	Kúpeľňa	Toalety
Tekovská 8	4	14	1	0	0
Nádražná 3	1	6	0	0	0
Iňská 3	3	12	1	0	0
Poštová 2	2	17	1	0	0
Poštová 42	2	9	1	0	0
Tekovská 11	2	10	0	0	0
Májová 7	2	5	0	0	0
Poštová 3	5	16	1	0	0
Vrbová 2	3	15	1	0	0
Úzka 2	4	11	1	1	0
Kalnická 25	2	4	1	0	0
Hlavná 18	2	9	1	1	0
Piaska 11	1	9	0	0	0
Tekovská 26	2	7	1	0	0
Tekovská 21	1	7	0	0	0
Kalnická 3	1	3	1	0	0
Poštová 41	2	18	0	0	0
Kalnická 6	1	2	1	0	0
Iňská 4	1	5	1	1	1
Poštová 27	2	9	0	0	0
Iňská 1	1	7	1	0	0
Úzka 3	1	6	0	0	0
Poštová 24	1	10	0	0	0
Poštová 40	1	9	0	0	0
Piaska 29	1	4	0	0	0
Poštová 44	1	4	0	0	0
Tekovská 23	2	8	1	1	0
Poštová	1	3	0	0	0
Spolu	52	239	15	4	1

2.2.5 Trh práce a ekonomická aktivita obyvateľstva

Hospodárske subjekty pôsobiace na území obce zabezpečujú pracovné miesta len pre malú časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva. V obci je spolu vytvorených asi 100 – 120 stálych pracovných príležitostí, zväčša u miestnych podnikateľských subjektov. Časť pracovných miest je vo verejnom sektore – zamestnanci obecného úradu, základnej a materskej školy.

V súčasnosti je v obci najvýznamnejším zamestnávateľom spoločnosť Arguss, s.r.o. (29 zamestnancov), ďalej Agro Osivo Lok s.r.o. (7 stálych zamestnancov), poľnohospodárske družstvo (spolu 49 zamestnancov, z toho však väčšina v strediskách Horný Pial a Veľký Ďur).

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na celkovej počte obyvateľov (41,2%) je nižší než v okolitých obciach. Príčinou je vyšší podiel obyvateľov v predproduktívnom veku a poproduktívnom veku.

Okres Levice bol v minulosti regiónom s najvyššou mierou nezamestnanosti. Počet nezamestnaných stúpala od roku 1996, vrchol dosiahol v rokoch 1999 – 2001. V roku 2001 dosahovala miera evidovanej nezamestnanosti v okrese 23,8% (o 5 perc. bodov viac ako celoštátny priemer), pričom v obci Lok v danom období dosahovala miera nezamestnanosti až 37,2%. Táto situácia bola spôsobená štrukturálnymi problémami hospodárskej základne regiónu, v ktorom dominovala poľnohospodárska výroba, viaceré podniky spracovateľského priemyslu ukončili činnosť a zamestnancov prepustili. V obci Lok je miera nezamestnanosti umocnená prítomnosťou početnej rómskej komunity, ktorá vo všeobecnosti patrí medzi znevýhodnené skupiny na trhu práce.

V posledných rokoch sa počet nezamestnaných mierne znížil, stále však dosahuje mimoriadne vysoké hodnoty. K 21.5.2007 úrad práce v obci evidoval 126 uchádzačov o zamestnanie (čo zodpovedá úrovni nezamestnanosti 28%), pričom v tejto evidencii nie sú zahrnuté osoby vyradené pre nespokojnosť s úradom práce a dobrovoľne nezamestnaní. Z uvedeného počtu nezamestnaných je 56 Rómov bez akejkoľvek kvalifikácie, podľa údajov PHSR nikto z evidovanej marginalizovanej komunity nemal v roku 2006 trvalý pracovný pomer a títo obyvatelia nachádzajú len príležitostné zárobkové možnosti.

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2001 pracovalo vo verejnom sektore 179 obyvateľov, v súkromnom sektore 217 obyvateľov. Počet pracovných príležitostí v obci neuspokojuje dopyt miestneho obyvateľstva. Za prácou odchádzalo 183 obyvateľov, čo z počtu pracujúcich predstavovalo až 71%. Väčšina obyvateľov odchádza za zamestnaním do okolitých obcí – Veľký Ďur, JE Mochovce, a do miest Levice, Vráble, Tlmače, Nitra.

Ekonomická aktivita obyvateľov v roku 2001

Počet ekonomicky aktívnych osôb	435
z toho muži	252
z toho ženy	183
Podiel ekonomicky aktívnych (%)	41,2
Počet pracujúcich	258
z toho muži	157
z toho ženy	101
Počet nezamestnaných	162
z toho muži	95
z toho ženy	67

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Vývoj počtu nezamestnaných v obci

Rok	Počet nezamestnaných	Rok	Počet nezamestnaných
1996	174	2004	144
1997	179	2005	131
1998	184	2006	131
1999	187	2007	
2000	182	2008	
2001	179	2009	
2002	171	2010	
2003	156	2011	

Zdroj: PHSR, údaje obce

2.2.6 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť je vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Zariadenia občianskej vybavenosti sa nachádzajú v centre obce.

Základná škola bola v obci zriadená v roku 1946. V roku 1981 boli pre nízky počet žiakov triedy s vyučovacím jazykom maďarským zrušené. Priestory základnej školy boli v minulosti rozložené v 3 objektoch. Budovy boli v nevyhovujúcom stave a v roku 1995 boli reštituované do cirkevného majetku. Z tohto dôvodu bolo potrebné vybudovanie novej budovy základnej školy, ktorá bola odovzdaná do užívania v roku 2003. Nové priestory okrem učební zahŕňajú aj školskú jedáleň, knižnicu, učiteľský byt, je tu integrovaná aj materská škola. V areáli ZŠ je univerzálna hracia plocha s umelým trávnikom pre rôzne športy (basketbal, volejbal, nohejbal, tenis) a telocvičňa.

V školskom roku 2003/04 ZŠ navštevovalo 41 detí, počet detí sa v ďalších rokoch zvyšoval. Od šk. roku 2006/07 sú už 4 samostatné triedy, ktoré navštevuje 63 detí, v ďalšom roku sa

---

otvoril nultý ročník zameraný na integráciu rómskych detí, ktoré tvoria až 47% žiakov. Výučbu zabezpečujú 4 učitelia, vychovávateľka a 3 rómske asistentky.

Materskú školu v školskom roku 2006/07 navštevovalo 21 detí, oproti šk. roku 2003/04 sa počet detí zvýšil o desatinu.

V obci je zdravotné stredisko, situované v budove bývalej materskej školy, ktorá bola rekonštruovaná a rozšírená formou prístavby. Zdravotné stredisko má 3 ambulancie (praktický lekár, detský lekár, zubný lekár – stomatologická ambulancia nie je t.č. prevádzkovaná). Dostupnosť základných zdravotníckych služieb má veľký význam najmä pre marginalizované skupiny rómskeho obyvateľstva a dôchodcov a je významným faktorom atraktivity a rozvojového potenciálu obce.

V obci je kultúrny dom s hlavnou sálou s kapacitou 150 miest, sociálnym zariadením, foyer. Časť priestorov obec prenajíma pre maloobchodnú prevádzku. Objekt bol rekonštruovaný v r. 2004.

Ďalšie zariadenia nekomerčnej a sociálnej vybavenosti reprezentuje obecný úrad v spoločnom objekte s požiarnou zbrojnicou, poštový úrad, kostol. Sú tu 2 cintoríny (evanjelický, katolícky s domom smútku), ktoré sú veľmi extenzívne využité a majú dostatočné kapacitné rezervy.

Pre voľnočasové aktivity občanov je od roku 1991 k dispozícii telovýchovné a športové zariadenie, šatne s tribúnou, univerzálna hracia plocha s umelou trávou. V roku 2011 bola vybudovaná telocvičňa.

Z hľadiska komerčnej občianskej vybavenosti sú v obci zastúpené základné a niektoré doplnkové služby a obchodné prevádzky:

- = predajne potravín (3x)
- = predajňa rozličného tovaru (v rámci kultúrneho domu)
- = pohostinské / stravovacie zariadenia (2x)
- = predaj zeleniny a sadeníc
- = reštaurácia
- = kaderníctvo – holičstvo
- = aranžérstvo, kvetinárstvo
- = autobazár
- = pneuservis

Ďalej sú tu etablované menšie remeselné-výrobné a opravárenské prevádzky:

- = zámočnícke práce
- = cukrárenská výroba
- = maliarstvo-natieračstvo
- = murárske práce

-
- = zvaračské a klampiarske práce
  - = autoopravovňa

Väčšinou ide o drobné prevádzky živnostníkov, situované v rámci objektov rodinných domov, resp. na pozemkoch rodinných domov.

2.2.7 Produkčné aktivity, hospodárska základňa obce

V riešenom území je zastúpená predovšetkým poľnohospodárska výroba. Podľa Atlasu SSR obec patrí do ťateľinovo-jačmenno-lucernovo-pšeničnej oblasti. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci predstavuje 88,5% z výmery katastrálneho územia. O intenzívnej poľnohospodárskej výrobe svedčí aj mimoriadne vysoký podiel ornej pôdy (97,6%) na celkovej výmere PPF.

Ťažiskovým poľnohospodárskym podnikom bolo v minulosti poľnohospodárske družstvo so sídlom vo Veľkom Ďure. Družstvo po roku 1989 zredukovalo výrobné kapacity, ako aj nároky na pracovné sily. V súčasnosti obhospodaruje ornú pôdu v katastrálnych územiach obcí Lok, Veľký Ďur a Horný Pial s celkovou výmerou 2679 ha. Pestuje sa jačmeň, pšenica, hrach, kukurica, repka olejná, cukrová repa, slnečnica. Živočíšnu výrobu s chovom ošípaných má len v hospodárskom dvore v Hornom Piale.

Družstvo má rozsiahly hospodársky dvor aj v obci Lok, na juhovýchodnom okraji obce, kde v minulosti prevádzkovalo chov hospodárskych zvierat. V súčasnosti je areál nevyužitý a schátraný.

Menšiu časť poľnohospodárskej pôdy obhospodarujú samostatne hospodáriaci roľníci – Vladimír Repáň (na 106 ha pestuje prevažne obilniny) a Ladislav Gunič (na 15 ha pôdy, venuje sa produkcii zeleniny).

Významným poľnohospodárskym subjektom je Agro Osivo Lok s.r.o., ktorý vznikol transformáciou spoločnosti Slovosivo. Zaoberá sa pestovaním osív na množiteľské a potravinárske účely. V katastri obhospodaruje 568 ha pôdy. Okrem pestovania plodín prevádzkuje sušičku obilnín a strukovín a dodáva osivá pre ďalšie poľnohospodárske subjekty. Spoločnosť má prevádzku v prenajatých priestoroch hospodárskeho areálu, ktorý je situovaný severne od obce (predtým areál ŠM). Areál má dostatočné kapacitné rezervy, časť objektov je v súčasnosti nevyužitých. Od 1.1 2010 je prevádzka pričlenená pod PD v Kalnej nad Hronom.

Nepoľnohospodársku výrobu reprezentujú prevádzky spoločnosti Arguss s.r.o. Ťažiskovým programom firmy je zneškodňovanie a recyklácia nebezpečných odpadov – recyklácia chladničiek, mrazničiek, televízorov, výpočtovej techniky, spotrebnej elektroniky, žiaroviek, výbojok, olejových filtrov, akumulátorov, úprava kontaminovaných zemín, čistenie vôd znečistených ropnými produktmi. Zberný dvor je situovaný severne od obce, oproti areálu firmy Agro Osivo. Ďalší objekt firmy Arguss sa nachádza vo východnej časti

---

zastavaného územia obce (Nádražná ul.). Slúži na spracovanie elektroodpadu a svetelných zdrojov. V časti areálu PD firma prevádzkuje kompostáreň.

2.2.8 Spoločenské aktivity

Organizovaný šport prezentuje TJ Lok. Mužstvo dospelých je účastníkom II. triedy majstrovstiev okresu. V súťaži je prihlásené aj žiacke mužstvo. Obec poskytuje pre uvedené športové aktivity hraciu plochu so šatňami, zabezpečuje prevádzku športového areálu a dopravu pre družstvá. V obci ďalej pravidelnú činnosť vykazuje poľovnícke združenie. V priestoroch ZŠ sa v jesennom, zimnom a jarnom období pravidelne usporadúva cvičenie pre ženy s prvkami zdravotných cvičení, zimný futbalový turnaj v telocvični, volejbalový turnaj.

2.2.9 Bývanie a bytový fond

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí predovšetkým tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. Nezanedbateľná časť bytového fondu (10%) je v bytových domoch. Po roku 1950 bola bytová výstavba realizovaná formou rodinných domov na Novej, Záhradnej a Májovej ulici, bytové domy pre svojich zamestnancov v tomto období vybudovali aj poľnohospodárske družstvo a Slovosivo.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,36, čo je mierne nad priemerom SR (3,21) aj okresu Levice (2,99). Podľa Atlasu rómskych komunít však v obci na 1 rómske obydlie v obci pripadá až 7,6 obyvateľov. V porovnaní s okresným priemerom je zreteľný nižší štandard bytového fondu – výrazne podpriemerný je podiel bytov vybavených kúpeľnou alebo sprchovým kútom (69,8 : 88,2 %) a ústredným kúrením (38,2 : 67 %).

Neobývané byty predstavujú až 20% z celkového počtu bytov. Hlavnou príčinou je vyšší vek zástavby a horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôsobené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond je vhodné rekonštruovať alebo nahradiť novou bytovou výstavbou.

Počet domov a bytov

domy spolu	352
trvale obývané domy	276
z toho rodinné domy	269
neobývané domy	76
byty spolu	378
trvale obývané byty spolu	301
z toho v rodinných domoch	269
neobývané byty spolu	76

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Vybrané charakteristiky domového a bytového fondu

priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt	3,36
priemerný počet m ² obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt	57,90
priemerný počet obytných miestností na 1 trvale obývaný byt	3,11
priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 obytnú miestnosť	1,08
priemerný počet m ² obytnej plochy na osobu	17,2
podiel trvale obývaných bytov s 3 a viac obytnými miestnosťami	71,4%
podiel trvale obývaných bytov vybavených ústredným kúrením	38,2%
podiel trvale obývaných bytov vybavených kúpeľňou alebo sprch. kútom	69,8%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

2.2.10 Prírodné podmienky a životné prostredie

Reliéf územia

Územie okresu Levice zaberá východnú časť Podunajskej nížiny, okrajovo zasahuje do oblasti Štiavnických vrchov a Krupinskej planiny. Nížinná a pahorkatinná oblasť tvorí západnú časť okresu, do ktorej patrí aj riešené územie.

Územie obce z hľadiska morfológie reliéfu tvoria dve rôzne časti. Východnú časť katastrálneho územia tvorí najvyšší terasový stupeň rieky Hron. Táto časť územia má plochý reliéf, takmer rovinný, s nadmorskou výškou 160 – 170 m.n.m., so sklonom 1 – 2°, v juhovýchodnom smere. Západnú časť katastrálneho územia tvorí vrcholová časť pahorkatiny. Reliéf je pahorkatinný s nadmorskou výškou 170 – 225 m.n.m., maximálnu výšku dosahuje na hranici s katastrom obce Iňa. Sklon reliéfu je 3 až 7°, sklonitosť svahov je vyššia – 7 až 12°. Orientácia svahu je východná až južná. Rozhranie medzi obidvomi celkami – rovinným a pahorkatinným približne vymedzuje východná hranica zastavaného územia obce.

Horninové prostredie a pôdy

V zmysle inžiniersko-geologickej rajonizácie územia SR patrí riešené územie do rajónu jemnozrnných sedimentov. Geologický podklad okolia obce Lok tvoria neogénne sedimenty, íly a piesky, ktoré siahajú do veľkých hĺbok. Súčasťou podkladu sú aj aleurit, kremenec, štrk, andezity a tufy. Hlbšie horizonty ílov sa striedajú s tenšími horizontmi pieskocov. Nad neogénnymi súvrstvami sú uložené pleistocénne sedimenty – štrkopiesky, íly, hlíny a piesčité hlíny, s pokryvom spraší, sprašových hlín alebo svahovín.

Kvartérne sedimenty sú zastúpené fluviálnymi, eolickými a deluviálnymi sedimentmi. Fluviálne sedimenty sa nachádzajú v údoliach vodných tokov. Ide o holocénne akumulácie hlín, hlinitých pieskov, s výskytom zahlienených štrkov. Mocnosť fluviálnych sedimentov v danom území zväčša nepresahuje 3 – 5 m.

Eolické sedimenty dosahujú mocnosť 0,5 – 10 m. Zastúpené sú predovšetkým pleistocénnymi sprašami a sprašovými hlinami.

Deluviálne sedimenty tvoria nesúvislý a nerovnomerne mocný pokrov pahorkatiny. Ich litologický charakter závisí od litologicko-petrografického charakteru hornín, ktoré budujú záujmové územia. Zastúpené sú prevažne piesčité a ílovité hliny až íly.

Z pôdných typov sa v rovinatej časti katastra vyvinuli lužné pôdy – čiernice a na sprašovom substráte aj černozeme. Ide o najkvalitnejšie pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou. V pahorkatinnej časti katastra sú na sprašovom substráte zväčša hnedozeme.

Pôdy riešeného územia patria do skupiny pôd na minerálne chudobných substrátoch náchylných na acidifikáciu. Pôdy sú slabo až stredne odolné voči kompakcii, zároveň stredne odolné voči intoxikácii kyslou a zásaditou skupinou rizikových kovov.

Hydrologická charakteristika územia

Riečna sústava okresu Levice prislúcha do troch čiastkových povodí – Hrona, Ipľa a Nitry (resp. Žitavy). Západná a centrálna časť okresu, vrátane riešeného územia, patrí do povodia Hrona. Z hľadiska typu režimu odtoku patrí riešené územie do vrchovinovo-nízinnej oblasti s dažďovo-snehovým režimom odtoku s vysokou vodnosťou vo februári až apríli a s minimálnymi vodnými stavmi v septembri. Výrazné podružné zvýšenie sa na tokoch prejavuje koncom jesene a začiatkom zimy.

Samotným katastrálnym územím obce Lok rieka Hron nepreteká – tok je od hranice katastrálneho územia vzdialený asi 2 km východne.

V riešenom území sa nachádzajú len malé vodné toky – Vrbovec, resp. jeho prítok Veľký Lok, ktorý tu aj pramení a Hornopíalsky kanál. Koryto vodného toku je v centre obce čiastočne prekryté. V okolí riešeného územia pretekajú ďalšie malé vodné toky (Ďurský potok). Vodnosť týchto tokov je nízka a výrazne kolíše v priebehu roka v závislosti na povrchových zrážkach, v prípade dlhotrvajúceho sucha úplne vysychajú.

Všetky uvedené vodné toky sú pravostrannými prítokmi Hrona, tečú takmer rovnobežne s tokom Hrona, podobne ako ďalšie toky – Lužianka, Nýrica, Kvetnianka. Sú zahĺbené v Hronskej tabuli a sledujú priebehy tektonických línii.

Hydrogeologická charakteristika územia

Hydrogeologické pomery územia podmieňuje litologické zloženie a geologická stavba, mechanicko-fyzikálne vlastnosti hornín a zrážková činnosť. Kvartér hronských terás v Podunajskej nížine predstavuje plošne rozsiahle územie s dopĺňaním zásob zo zrážok. Zvyšky kvartérnych terás Hrona sú zakryté sprašami a rôznymi hlinami s mocnosťou 4 – 15 m. Štrkopiesková akumulácia terás má značne premenlivú mocnosť a zvodnenie. Najväčšiu hrúbku majú štrky a piesky vekom zodpovedajúce nízkej terase severne od Kalnej nad Hronom: 15 – 26 m. V tejto oblasti dochádza k trvalej infiltrácii povrchovej vody z Hrona cez nivu do starších sedimentov. Akumulácie terás južne a východne od čiar Kalná nad Hronom – Rohožnica, kde spadá aj riešené územie, sú mocné spravidla 2 až 8 m a

predstavujú ich piesčité štrky dosť často zahlienené. Neogénne sedimenty majú slabé zvodnenie bez hydrogeologického významu.

V rámci monitorovacích vrtov k zámeru výstavby prevádzok spol. Arguss sa zistilo, že hladina podzemnej vody v lokalite Horný majer je v hĺbke 18-20 m pod povrchom terénu. Skúškami priepustnosti zemín sa zistilo, že sa tu nachádza nepriepustné súvrstvie so súčiniteľom priepustnosti 10^{-11} m/s. V ďalšom vrte LM-1 realizovanom na mieste skládky odpadu bola hladina podzemnej vody narazená v hĺbke 3,7 pod úrovňou terénu.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych a minerálnych vôd, najbližší termálny vrt je v Podhájskej (má značnú výdatnosť a teplotu 80 °C).

Klimatické pomery

Podľa klimatického členenia Slovenska (Atlas SSR, 1980) patrí územie do teplej oblasti, mierne suchej, s miernou zimou s priemernou teplotou vzduchu 10 °C. V rokoch 1981 – 1996 bola priemerná ročná teplota vzduchu 9,3 °C, priemerná teplota vzduchu v januári dosahovala –1,6 °C, priemerné júlové teploty vzduchu boli 19,9 °C.

Počet tropických dní v roku s maximálnou teplotou viac ako 30 °C je v priemere 14. Výskyt mrazových dní s minimálnou teplotou pod –0,1 °C je priemerne 22. Obdobie s priemernou teplotou nad 10 °C sa začína v polovici apríla, končí v polovici októbra.

Podľa množstva úhrnu zrážok patrí riešené územie medzi suché oblasti. Zrážky nie sú rovnomerne rozdelené pre priaznivý vývoj vegetácie. Priemerné ročné úhrny zrážok sú od 550 do 600 mm, priemerné úhrny zrážok v septembri dosahujú len 36 mm, v júni do 75 mm. Absolútne mesačné maximum zrážok je 186,7 mm (jún 1999) a absolútne minimum 1,0 mm (október 1995). Priemerný počet dní so zrážkami vyššími ako 0,1 mm je 136, so snežením 32,6 a snehovou pokrývkou 43,9.

Priemerný počet dní s hmlou (dohľadnosť menšia ako 1 km) je najvyšší v decembri (priemerne 9,5 dňa) a sporadický v júli a auguste (0,7 dňa). Priemerné trvanie slnečného svitu za rok dosiahlo 1954,4 hodín, s maximom v júli (280,6 hodín) a minimom v januári (69,2 hodín). Priemerná ročná oblačnosť je 58 %, najväčšia v decembri 73 % a najmenšia v auguste 45 %. Priemerný počet jasných dní za rok dosiahol 50,5 a zamračených 106,3. Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami riešené územie spadá do kategórie mierne inverzných polôh.

Priemerné mesačné teploty v rokoch 1999 – 2002 v °C – stanica Mochovce

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1999 (9,9)	-1	-0,6	6,4	11,5	15,4	18	20,7	18,6	18,3	9,6	3	-0,8
2000 (11,0)	-3	2,2	4,5	13,3	17,1	20	18,4	22	14,8	13	7,9	1,8
2001 (9,6)	0,2	1,9	5,7	9,7	16,8	16,8	20,5	21,2	13,1	12,5	2,5	-5,7
2002 (10,6)	-1,4	3,9	6,7	10,2	17,2	19,3	21,9	20,2	14,2	8,7	7,1	-1,3

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria.

Z hľadiska možnej prašnosti a rozptylových podmienok je dôležitým prvkom smer a rýchlosť vetra. Prevládajúcimi smermi vetra v riešenom území sú severozápadné vetry. Priemerná rýchlosť vetra 2,1 m/s.

Početnosť výskytu smerov vetra v % – stanica Levice:

mesiac	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
Častota smerov vetra v %	9,9	8,1	17,6	16,5	7,7	7,5	11,4	21,3

Vegetácia

Lesné plochy boli takmer úplne nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Kompaktnejšia lesná plocha sa zachovala v lokalite Klčoviská, pri býv. areáli poľnohospodárskeho družstva. Z hľadiska drevinovej skladby ide o dubovo-bukový les, poznačený inváziou agátu, v menšom rozsahu sa vyskytuje aj smrek. Menšia plocha lesa tvorená porastom agátu s prímiesou borovice lesnej je aj pri výrobnom areáli Agro Osivo.

Nachádza sa tu ďalej rozptýlená nelesná drevinová vegetácia vo forme remízok, pásov zelene pozdĺž malého vodného toku Vrbovec a poľných ciest. Druhové zloženie je značne ovplyvnené šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. Uplatňujú sa hlavne druhy xerofilné a xerothermné. Mnohé z týchto druhov sú panónskeho alebo mediteránneho pôvodu, vyskytujú sa aj ruderalne druhy. Najčastejším druhom v rámci stromovej etáže je agát biely, ďalej sa vyskytuje orech kráľovský, čerešňa vtáčia, javor poľný, jaseň štíhly, rôzne druhy vrúb a topoľov. V rámci krovinnej etáže je častá ruža šípová, drieň obyčajný, baza čierna.

Drevinová vegetácia v zastavanom území sa nachádza na verejných priestranstvách, parková zeleň vytvára kontinuálny pás so šírkou 10-30 m a dĺžkou 300 m. Sídlnú zeleň v niektorých častiach dopĺňa líniová zeleň pozdĺž miestnych komunikácií. Drevinová skladba výsadby verejnej zelene je rôznorodá – tvoria ju lipa, jelša, okrasné a ovocné dreviny, menej vhodná je výsadba ihličnatých drevín – smrek, tuja, borovica. V rámci rozsiahlych hospodárskych dvorov v lokalite Horný majer (Arguss, Agro Osivo) sa nachádzajú plochy ruderalnej vegetácie, podobne ako aj v rámci býv. areálu poľnohospodárskeho družstva a na mieste asanovaných objektov Dolného majera.

V katastrálnom území obce Lok sa nenachádza žiadne maloplošné ani veľkoplošné územie ochrany prírody vyhlásené podľa Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a v zmysle tohto zákona tu platí prvý stupeň územnej ochrany. Nenachádzajú sa tu žiadne

---

chránené územia súvislej sústavy chránených území Natura 2000, chránené vtáčie územia ani územia európskeho významu.

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Územie nie je zaťažené znečistením ovzdušia. Z hľadiska čistoty ovzdušia patrí okres Levice medzi najmenej postihnuté okresy v rámci Nitrianskeho kraja. Podľa koncepcie starostlivosti o životné prostredie je v okrese Levice v okrese evidovaných 245 zdrojov znečistenia ovzdušia, z toho 9 veľkých zdrojov a 236 stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Medzi najväčších znečisťovateľov ovzdušia patria podniky Levitex Levice, SES Tlmače, SES Želiezovce, Fortunae Levice, Energo-Bytos Šahy, Tenergo Želiezovce.

Kvalita povrchových vôd v jedinom malom vodnom toku Vrbovec nebola zisťovaná. Vzhľadom k absencii splaškovej kanalizácie a intenzívnej poľnohospodárskej výrobe sa predpokladá vysoký stupeň znečistenia.

Všeobecným javom je znečistenie v dôsledku poľnohospodárskej výroby a veľkokapacitných hnojísk bez nepriepustnej úpravy. Z hľadiska kvality podzemnej vody sú v širšom záujmovom území prekročené limitné hodnoty amónnych iónov. Vo vzorkách podzemnej vody z vrtu LM-1 boli zistené hraničné koncentrácie pri chloridoch, mangáne, aniónovo aktívnych tenzidoch.

Kontaminácia pôdy v riešenom území nebola zisťovaná, v okolí riešeného územia však bol zistený obsah ťažkých kovov v pôde – najmä kadmia, medi, zinku a niklu. Zdrojom znečistenia je poľnohospodárska výroba, hnojenie chemickými hnojivami a chemická ochrana rastlín.

Zaťaženie prostredia hlukom – hluk z dopravy na ceste II. triedy č. II/580 Šurany – Levice, na úseku prechádzajúcom zastavaným územím obce, zasahuje časť obytného územia. Hodnoty hluku dosahujú 60 dB.

Environmentálnym problémom sú drobné smetiská a devastované plochy v zastavanom území alebo v jeho bezprostrednom okolí, ďalej netesné žumpy s únikmi splaškových vôd (nie je vybudovaná kanalizácia). Ako problém ohrozenia životného prostredia boli identifikované nerevitalizované a zaburinené územia v lokalitách bývalého hospodárskeho dvora PD a Dolného majera na východnom okraji obce. V zastavanom území obce sa nachádza divoká skládka odpadu – medzi železničnou stanicou a Záhradnou ulicou. Ďalšia skládka komunálneho odpadu sa v minulosti nachádzala v lokalite Pivničné záhrady. Postupne bola rekultivovaná od 90. rokov. Skládka vznikla v r. 1960 v priestore bývalého hliniska s rozmermi 100x60 m, s mocnosťou skládkovaného materiálu 2-4 m. Rekultivovaná skládka v súčasnosti nepredstavuje environmentálny problém, limituje však využitie danej plochy.

Odpadové hospodárstvo

Komunálny odpad sa odváža na skládku KO v Mochovciach. Odvoz a likvidáciu odpadu pre viacero obcí regiónu zabezpečuje SITA Slovensko, a.s. V obci Lok sa realizuje aj separovaný zber pre kategórie odpadov: papier, sklo, PET fľaše.

V roku 2005 sa v obci vyprodukovalo 287 ton komunálneho odpadu, z toho sa ďalej využilo 27 ton, zvyšný odpad bol zneškodnený. V roku 2012 sa v obci vyprodukovalo 204 ton komunálneho odpadu, využilo sa 26 ton, zneškodnilo sa 178 ton komunálneho odpadu.

Zneškodňovanie nebezpečných odpadov (žiarivky, výbojky, chladničky, spotrebná elektronika, olejové filtre, akumulátory) obec zabezpečuje prostredníctvom firmy Arguss, ktorá tu má stredisko na recykláciu a zneškodňovanie odpadov.

2.2.11 Technická infraštruktúra

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako podpriemernú. Z hľadiska kvality bývania a podmienok pre podnikanie je značným limitom rozvoja chýbajúca kanalizácia.

Obec Lok je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu. Verejný vodovod bol vybudovaný v rokoch 1994 – 1996. Rozvody s celkovou dĺžkou 11800 m pokrývajú všetky ulice v obci. Vodovod je zásobovaný z diaľkovodu Nové Zámky – Levice – Kolta, privádzajúceho vodu z vodného zdroja Gabčíkovo, s napojením na akumulčné vodojemy (vodojem Dolný Pial). Rozvodné potrubia sú vybudované po miestnych komunikáciách, väčšinou v zelených pásoch, miestami v krajnici vozovky alebo vo vozovke.

Obec nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikov rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby, odkiaľ sa vyvážajú do čistiarne odpadových vôd v obci Kalná nad Hronom.

Zásobovanie elektrickou energiou je odbočkami zo vzdušného vedenia VN 22 kV z elektrickej siete ZSE a. s. prostredníctvom 4 transformačných staníc. Transformačné stanice sú situované na západnom okraji zastavaného územia obce. Celkový výkon transformačných staníc je 880 kVA. Ďalšie trafostanice slúžia pre zásobovanie areálov poľnohospodárskeho družstva, podnikov Agro Osivo a Arguss.

Obec Lok je plne plynofikovaná. Plynofikácia obce sa uskutočnila v rokoch 1997 – 1998. V súčasnosti je na plynovod napojených takmer 100% domácností, prevádzok občianskej vybavenosti a výroby. V poslednom období, v dôsledku značného nárastu cien plynu, časť domácností prestala využívať plyn na vykurovanie a uprednostňuje spaľovanie dreva a iných pevných palív. Medzi obcami Lok a Veľký Ďur, asi 1 km severne od zastavaného územia obce Lok, je vedená sústava VVTL plynovodov 1 x 1400 + 3 x DN 1200 s prevádzkovým tlakom 7,35 MPa. Bezpečnostné pásmo týchto plynovodov je 300 m od krajných línií na obe strany, ochranné pásmo je 50 m od krajných línií na obe strany.

Miestna telekomunikačná sieť obce Lok je zabezpečená vzdušným vedením a čiastočne podzemnými telekomunikačnými vedeniami. Diaľkový podzemný telekomunikačný kábel je vedený pozdĺž cesty II/580 od obce Horný Pial, a ďalej pozdĺž cesty III. triedy do obce Veľký Ďur. Kábel je v správe spoločnosti Slovak Telekom, a. s. V spoločnom koridore s ropovodom je uložený diaľkový optický kábel. Územie je čiastočne pokryté signálom

---

mobilných operátorov, ich vysielacie zariadenia sa však nachádzajú mimo katastrálneho územia obce Lok (v obciach Veľký Ďur a Kalná nad Hronom).

2.2.12 Dopravná infraštruktúra

Obec Lok má z hľadiska dopravnej dostupnosti výhodnú polohu – obcou prechádza cesta II. triedy, ako aj železničná trať nadregionálneho významu, v blízkosti vedie aj cesta I. triedy.

Na nadradený komunikačný systém je obec Lok napojená prostredníctvom cesty II. triedy č. II/580 Kalná nad Hronom – Šurany. Prepojením na ďalšie dopravné koridory cesta zabezpečuje dopravné s mestami Levice, Nové Zámky a Šurany a obcami požitavského sídelného pásu a údolia Bešianskeho potoka (Horný Pial, Beša, Podhájska, Úľany nad Žitavou). Cesta prechádza katastrálnym územím obce v dĺžke 4 km. Cesta II/580 v smere západ-východ prepája viaceré cesty I. triedy – cestu I/75, I/64, I/76 a I/51, z nich najbližšie k obci Lok vedie cesta I/51 Senica – Trnava – Nitra – Levice (s pokračovaním na Hontianske Nemce, kde sa napája na cestu I/66 Šahy – Zvolen).

Funkciu dopravnej kostry riešeného územia plní cesta II. triedy II/580, z toho na úseku asi 1,7 km tvorí prieťah zastavaným územím obce. Lokálne spojenie s okolitými obcami zabezpečujú kratšie úseky ciest III. triedy:

- cesta III/5808 Lok – Iňa – odpája sa v strede zastavaného územia obce Lok, zabezpečuje spojenie s obcou Iňa v dĺžke 3 km.
- cesta III/05150 Lok – Veľký Ďur – odpája sa v strede zastavaného územia obce Lok, zabezpečuje spojenie s cestou I. triedy I/51 Nitra – Levice, v dĺžke 4 km.

Obcou Lok prechádza železničná trať nadregionálneho významu č. 150 Šurany – Levice – Kozárovce – Zvolen, s prepojením na trať č. 130 Bratislava – Nové Zámky. Trať bola v nedávnom období plne elektrifikovaná. Trať prechádza juhovýchodným okrajom obce, kde je aj stanica.

Z cesty II. triedy sa v zastavanom území odpájajú miestne komunikácie, vytvárajúce vzájomne prepojenú a zokruhovanú sieť. Na túto sieť sa napájajú aj vedľajšie komunikácie, ktoré majú nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúce smerové vedenie (to sa týka najmä ulíc Májová, Vrbová, Športová, Úzka, Nádražná). Miestne komunikácie v obci sú zväčša spevnené, niektoré vedľajšie komunikácie sú nespevnené alebo majú nevyhovujúci povrchový kryt.

Chodníky pozdĺž hlavného dopravného ťahu cesty II. triedy č. II/580 sú vybudované zväčša ako jednostranné, aj to len na časti prieťahu cesty zastavaným územím obce. V úsekoch chýbajúcich chodníkov hrozí riziko dopravných kolízií intenzívnej automobilovej dopravy s pešou dopravou. Chodníky sú na krátkych úsekoch vybudované aj pozdĺž hlavnej obslužnej komunikácie (Hlavná ul.), medzi zariadeniami občianskej vybavenosti. Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované.

Odstavné plochy (parkoviská) s kapacitou do 10 vozidiel sú v centre na Hlavnej ulici pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti (kultúrny dom, obecný úrad, cintorín). Vlastné odstavné plochy v rámci areálov majú vybudované výrobné prevádzky v obci. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa v ostatných častiach obce využívajú pridružené priestory komunikácií. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov vo forme garáží alebo spevnených plôch. Týmto spôsobom sa bude odstavovanie automobilov riešiť aj v navrhovaných rozvojových plochách určených pre bývanie.

2.2.13 Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Vo funkčnom období 2010–2014 má obecné zastupiteľstvo 9 členov. Schôdze sa konajú podľa potreby, spravidla 2x mesačne.

V obci je okrem obecného úradu aj sídlo matričného úradu. Kompetencie na úseku výstavby obec vykonáva prostredníctvom spoločného stavebného úradu v Leviciach.

Komunikácia s obyvateľmi sa uskutočňuje prostredníctvom webstránky obce (www.obeclok.sk) a obecného rozhlasu.

2.2.14 Hospodárska a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Dovtedajší systém delby prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov. Obce ďalej získali výrazne vyššie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností. Podľa zákona o rozpočtových pravidlách sa prechádza na 3-ročné rozpočtové obdobie.

V každom roku obec ukončila hospodárenie so zverenými finančnými prostriedkami z kladným zostatkom na svojich účtoch. V rámci predchádzajúcich rokov bolo z rozpočtu obce financovaných niekoľko dôležitých plánovaných investícií, ktoré sú sumarizované v nasledujúcej kapitole.

Vývoj príjmov a výdavkov obecného rozpočtu v rokoch 2001 – 2012

Rok	Príjmy	Výdavky
2001	6 538 601,12 Sk	5 667 733,10 Sk
2002	10 295 001,65 Sk	7 465 869,46 Sk
2003	10 913 720,4 Sk	9 119 981,49 Sk
2004	9 850 642,65 Sk	8 055 798,9 Sk
2005	11 291 213,29 Sk	8 566 616,14 Sk
2006	14 278 259,67 Sk	10 836 652,83 Sk
2007	12 845 000,00 Sk	10 285 000,00 Sk
2008	17 993 613,01 Sk	14 385 728,96 Sk
2009	598 738,61 €	431 769,17 €
2010	1010 209 €	888 555,29 €
2011	749 260,31 €	627 712,70 €
2012	601 988 €	600 444,0 €

Zdroj: údaje obce

2.3 Analýza realizovaných opatrení

V rokoch 2001–2003 bola z rozpočtu obce financovaná výstavba základnej školy pre ročníky 1-4, keďže kompetencie prešli v oblasti školstva v roku 2002 na obec, to sa odzrkadlilo aj v štruktúre rozpočtu do ktorého pribudli položky pre školstvo.

Rekonštrukcia kultúrneho domu bola z rozpočtu obce financovaná v roku 2004, v tomto roku boli upravené komunikácie a chodníky vedúce ku kultúrnemu domu. V roku 2005 sa kapitálové výdavky obce sústredili na zariadenie kultúrneho domu, menšiu rekonštrukciu obecného úradu, a výstavbu chodníkov. Investície z rozpočtu obce v roku 2006 v oblasti kapitálových výdavkov smerovali do výstavby štyroch bytových jednotiek, výstavby parkovacej plochy a prístupovej komunikácie k obecnému úradu, najmä však do viacúčelového ihriska na školskom dvore. Po roku 2008 bola realizovaná výstavba telocvične v areáli ZŠ (r. 2011), výstavba bytových domov I. a II. etapa, prístavba obecného úradu (komunitného centra), výstavba chodníka pozdĺž cesty II/580 (v časti zastavaného územia obce); boli zahájené práce na územnom pláne obce.

2.4 Analýza uplatňovanej stratégie a plánovacích dokumentov

Obec Lok mal vypracovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja v roku 2008. Rozhodovanie o rozvoji obce sa uskutočňuje na základe jednoročných, resp. trojročných plánov investičných aktivít a činností vo väzbe na prípravu rozpočtu.

Obec má spracovaný územný plán. Práce na dokumente boli zahájené v roku 2008,

---

v súčasnosti je po prerokovaní pripravený na schválenie v OZ. Územný plán počíta predovšetkým s rozvojom bývania a vyčleňuje plochy aj pre priemyselnú výrobu. Vymedzená je výhľadová rezerva pre obchvat. Ďalej sa navrhuje dobudovanie technickej a dopravnej infraštruktúry.

Obec má spracované ďalšie odvetvové programové dokumenty – Program odpadového hospodárstva, Komunitný plán sociálnych služieb.

Možno konštatovať, že rozvoj obce sa neuskutočňuje chaoticky, ale je možné sledovať kontinuálne úsilie miestnej samosprávy o vyvážený rozvoj obce – pri skvalitňovaní života obyvateľov obce v sociálnej i kultúrnej oblasti, ako aj v oblasti podnikania.

2.5 SWOT analýza

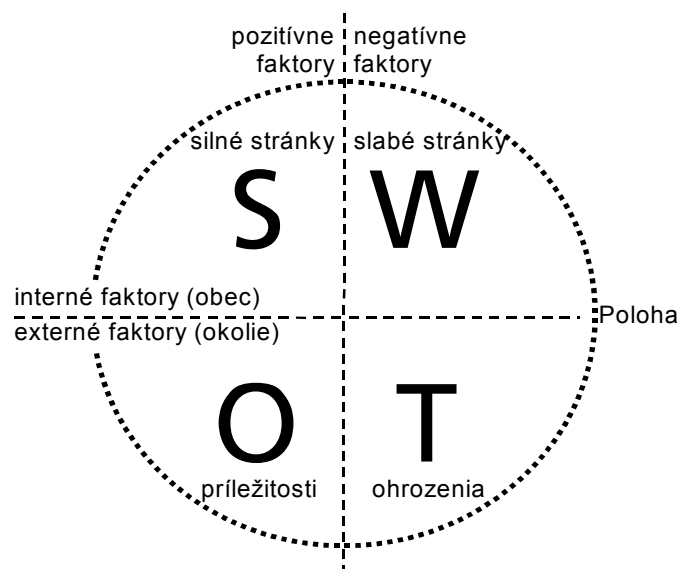
SWOT analýza poskytuje celkový pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, vyvolávajúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia (vnútorných faktorov) a analýzu externého prostredia (vonkajších faktorov).

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú zoradené podľa dôležitosti a závažnosti (od najzávažnejších po najmenej závažné). Položky s najvyššou mierou závažnosti predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy

2.5.1 Analýza vnútorných faktorov

Silné stránky (S)

- = prírodné podmienky vhodné pre poľnohospodárstvo
- = rozvinutá poľnohospodárska základňa, vzťah obyvateľstva k poľnohospodárskym aktivitám
- = plochy verejnej parkovej zelene v centre obce
- = potenciál hospodárskych budov, ktoré po transformácii poľnohospodárskych subjektov a niektorých priemyselných podnikov zostali nevyužívané a po určitých úpravách je možné vykonávať v nich výrobnú alebo inú činnosť
- = zachovaný vidiecky charakter obce
- = nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia
- = relatívne bezproblémové spolunažívanie obyvateľov rôznych národností
- = snaha obce o prežitie a zviditeľnenie sa obnovou tradícií (duchovných, kultúrnych)

Slabé stránky (W)

- = chýbajúca kanalizácia
- = zlý stav miestnych komunikácií
- = minimálny počet pracovných príležitostí v obci a ich nízka diverzita
- = nízka ekologická stabilita územia
- = nepriaznivá demografická situácia
- = v obci sa nezachovali tradície, folklór ani umelecké remeslá
- = vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním
- = existencia ťažko zamestnateľnej skupiny obyvateľstva – z pracovného procesu uvoľňované marginálne skupiny obyvateľstva
- = nízka ekonomická aktivita obyvateľov
- = nepriaznivá sociálna situácia obyvateľstva, nízka kúpyschopnosť obyvateľstva
- = nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve nestimulujú nezamestnaných na vidieku rozvíjať podnikateľské aktivity v rámci poľnohospodárstva
- = slabá participácia občanov na verejnom dianí

2.5.2 Analýza vonkajších faktorov

Príležitosti (O)

- = stabilizácia až mierny nárast počtu obyvateľov
- = možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období
- = výhoda relatívne nízkej ceny pozemkov a nehnuteľností
- = predpoklad koncepčného a kvalifikovaného rozvoja obce po dokončení / aktualizácii základných plánovacích dokumentov
- = nezaplnený trhový priestor pre poskytovanie služieb občanov v oblasti remeselnej výroby, sociálnych a zdravotných služieb
- = podporné projekty na riešenie nezamestnanosti rizikových skupín resp. pre vznik malých firiem v oblasti poľnohospodárstva, priemyslu a služieb
- = možnosti využitia existujúceho potenciálu (prírodného i ľudského) pre výrobu finálnych produktov náročných na ľudskú prácu (zeleninárstvo, ovocinárstvo)
- = potenciál obyvateľstva pre prácu v poľnohospodárstve, v spracovateľskom priemysle i v remeslách

Ohrozenia (T)

- = nedostatočná aktívna politika zamestnanosti na trhu práce
- = nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania
- = nedostatočný kapitál na oživenie poľnohospodárskej výroby a spracovateľského priemyslu – nedostatok vhodných úverových schém pre vidiek
- = nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry
- = znižovanie miery sociálnej kohézie medzi rôznymi sociálnymi skupinami v dôsledku prisťahovania vyšších príjmových skupín obyvateľov a riziko z toho vyplývajúcich konfliktov
- = konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
- = odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
- = opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života
- = starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
- = obec nie je zaradená medzi kohézne póly rastu a z toho vyplývajúce obmedzené možnosti obce uchádzať sa o finančný príspevok z fondov EÚ
- = hrozba centralizácie niektorých samosprávnych funkcií do vybraných obcí (matriky, stavebné úrady), realizácia komunálnej reformy a zlučovania malých obcí
- = časté a neprehľadné zmeny legislatívy

-
- = pokles zamestnanosti v poľnohospodárstve môže narušiť fungovanie agrárneho sektora a spôsobiť problémy i krajine (ochrana a tvorba životného prostredia)
  - = sektorový prístup k riešeniu rozvojových problémov
  - = nedostatočný inštitucionálny rámec (najmä nedostatky v poradenstve, nekompletnosť a nekomplexnosť rozvojových projektov, nedostatky vo vzdelávaní dospelých, neexistencia podnikateľských inkubátorov,...)
  - = ďalší nárast dlhodobej nezamestnanosti
  - = možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva

2.6 Analýza problémov

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré nemožno zaradiť medzi slabé stránky. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasné, resp. potenciálne). Výsledky analýzy sú dôležité pre stanovenie kľúčových oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Hlavné problémy a ich následky:

- = chýbajúca kanalizácia → riziko znečistenia životného prostredia, nízky štandard bývania
- = esteticky nedoriešené priestory v centre obce → nižšia atraktivita obce
- = nedostatok pracovných príležitostí → vyššie riziko sociálnych problémov a výskytu sociopatologických javov, nízka kúpyschopnosť obyvateľstva
- = nedostatok možností pre spoločenské aktivity → znižovanie súdržnosti miestnej komunity
- = nízka ekologická stabilita územia → vyššia pravdepodobnosť výskytu živelných pohrôm, vyčerpanie ekologických potenciálov krajiny, obmedzené možnosti pre rekreáciu v krajine
- = zastarané verejné osvetlenie → vysoká spotreba energie
- = zlý stav miestnych komunikácií → nevyhovujúca dostupnosť, nízka atraktivita pre bývanie i podnikanie
- = chýbajúce chodníky a cyklotrasy → riziko dopravných kolízií, ohrozenie chodcov a cyklistov
- = nepriaznivý stavebnotechnický stav niektorých budov občianskej vybavenosti → následok: nízky hygienický štandard, vysoké nároky na spotrebu energie

---

2.7 Audit zdrojov

Audit zdrojov je kvalitatívnou sumarizáciou informácií o jednotlivých sektoroch a oblasti života obce. Zdroje sú v zmysle zvolenej metodiky členené do 3 skupín – na prírodné, ekonomické+materiálne a ľudské zdroje. V nasledujúcom prehľade sú vymenované zdroje s najväčším potenciálom využitia pre ďalší rozvoj. Ide o dôležité faktory rozvoja, ktoré boli uvedené v rámci analýzy silných stránok a príležitostí doplnené o ďalšie faktory. Jednotlivé položky auditu zdrojov sú zoradené podľa dôležitosti a závažnosti (od najzávažnejších po najmenej závažné). Položky s najvyššou mierou závažnosti predstavujú hlavné faktory rozvoja.

Prírodné zdroje

- = výhodné klimatické podmienky – obec sa nachádza v najteplejšej oblasti v rámci SR, čo je priaznivé z hľadiska poľnohospodárskej výroby, ako aj nárokov na spotrebu energie na vykurovanie
- = kvalitná poľnohospodárska pôda
- = výskyt poľovnej zvere

Ekonomické a materiálne zdroje

- = materiálno-technická báza základnej občianskej vybavenosti – budovy + vybavenie
- = bytový fond vo vlastníctve obce – výstavba bytových domov
- = existujúce napojenie na nadradený dopravný systém štátnych ciest a vybudovaná sieť miestnych komunikácií
- = čiastočne vybudovaná technická infraštruktúra – vodovod elektrická energia, plyn, telekomunikácie
- = rozpočet obce umožňuje realizáciu alebo aspoň spolufinancovanie investičných akcií
- = plánovacie nástroje – územný plán obce a program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre koncepčný a kvalifikovaný rozvoj obce

Ľudské (spoločenské) zdroje

- = rozvoj potenciálu detí a mládeže – v rámci ZŠ, športového klubu TJ Lok
- = priaznivá veková skladba obyvateľstva – nízky priemerný vek a vyšší podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku v porovnaní s inými obcami

---

2.8 Hlavné faktory rozvoja a kľúčové disparity

Analýza hlavných faktorov rozvoja a kľúčových disparít vychádza zo záverov kvalitatívnych analýz – SWOT analýzy, auditu zdrojov a analýzy problémov.

Hlavné faktory rozvoja sú identifikované v audite zdrojov a v rámci SWOT analýzy (silné stránky a príležitosti).

Kľúčové disparity sú výstupom analýzy problémov a v rámci SWOT analýzy (slabé stránky a ohrozenia).

---

3. Strategická časť

3.1 Opis stratégie a rozvojových priorít

Rozvojová stratégia by sa v plnej miere mala zamerať na riešenie problémov a elimináciu slabých stránok obce. Rozvojové priority stanovuje v podobe nasledujúcich prioritných oblastí:

- = Investície do základnej infraštruktúry
- = Ochrana životného prostredia
- = Podpora služieb a podnikania

Investície do základnej infraštruktúry

Kvalitná a všestranne rozvinutá technická, dopravná a sociálna infraštruktúra je určujúcim faktorom kvality života a spokojnosti obyvateľov. Je tiež základnou podmienkou lokalizačných rozhodnutí súkromného sektora z hľadiska rôznych druhov podnikania a cestovného ruchu. Odstránenie deficitov dopravnej infraštruktúry si bude vyžadovať rekonštrukciu miestnych komunikácií, dobudovanie chodníkov pri ceste II/580 v zastavanom území obce a vybudovanie cyklistického chodníka do Kalnej nad Hronom. Ďalšiu skupinu navrhovaných aktivít predstavujú investície do verejných budov – potrebná je rekonštrukcia kultúrneho domu, športového areálu, zdravotného strediska. Významný dopad na zvýšenie atraktivity obce by mali zásahy smerované na zvýšenie kvalít verejných priestorov, predovšetkým v centre obce (projekt revitalizácie centrálnej zóny obce).

Ochrana životného prostredia

Významný pozitívny dopad na životné prostredie by mala výstavba celoobecnej kanalizácie, napojenej na čistiareň odpadových vôd. Tým by sa zvýšil aj komfort a štandard bývania v obci. Ďalšia skupina opatrení sa viaže na cieľ „Progresívne a ekologicky orientované odpadové hospodárstvo“. Okrem zámeru zriadenia zberného dvora ide predovšetkým o plánované aktivity spol. Arguss, s.r.o.: vybudovanie plôch a priestorov pre manipuláciu s odpadmi, vybudovanie parkoviska pre autovraky pre okres Levice. Na podporu týchto aktivít, najmä separovania odpadu, je potrebné vyvíjať aktivity na posilňovanie environmentálneho povedomia občanov – formou informačných kampaní, ako aj priamym zapojením občanov pri čistení a skrášľovaní obce. Dôležitými opatreniami pre zvýšenie ekologickej stability územia je revitalizácia a výsadba zelene v obci i na poľnohospodárskej pôde. Z hľadiska životného prostredia je dôležité uplatňovať koncepčné prístupy k rozvoju obce – založené na územnom pláne a ďalších nástrojoch.

Podpora služieb a podnikania

Vzhľadom na špecifiká obce Lok je významnou výzvou zlepšenie podmienok a služieb pre marginalizované skupiny obyvateľstva. Navrhované projekty zahŕňajú výstavbu hygienického centra s práčovňou, rekonštrukciu a prístavbu komunitného centra,

---

prístavbu priestorov ZŠ, MŠ. Pre niektoré skupiny obyvateľov, najmä mladé rodiny, seniorov, nízkopríjmové domácnosti je dôležité zabezpečiť cenovo dostupné bývanie. Navrhuje sa pokračovať v projekte výstavby obecných nájomných bytov, zriadiť sociálne bývanie a penzión pre seniorov. Značným problémom obce je nedostatok pracovných príležitostí. Tento problém by pomohli zmierniť aktivity na podporu potenciálov pre podnikanie – podporiť vznik malého priemyselného parku, využitie opustených, nevyužívaných objektov. Z hľadiska života miestnej komunity je dôležité podporovať jej spolupatričnosť, rozšíriť možnosti sociálnej interakcie, podporiť spoločenský život a informovanosť obyvateľov. Na základe pozitívnych skúseností z ostatných obcí je vhodné na prevenciu kriminality a zvýšenie bezpečnosti obyvateľov inštalovať kamerový monitorovací systém.

3.2 Globálny cieľ rozvoja obce

Stratégiu rozvoja obce reprezentuje celková vízia obce (globálny cieľ) naznačujúca ideál rozvoja do budúcnosti. Globálny cieľ rozvoja obce Lok je formulovaný nasledovne:

„Efektívne podporovať trvalo udržateľný rozvoj obce Lok“

Vízia je spoločnou predstavou ľudí, ktorí sa podieľali na príprave programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lok. Samospráva obce bude preto vytvárať priaznivé podmienky pre všetky súkromné iniciatívy, ktoré umožnia v čo najväčšej miere naplňať jednotlivé predstavy občanov a návštevníkov obce. Táto vízia je prostriedkom spoločného rozhodovania a komunikácie. Je zacielená na obnovu a rozvoj obce, zachovanie jej kultúrneho dedičstva, ako aj zachovanie a obnovu životného prostredia obce.

3.3 Strategické ciele

Strategické (špecifické) ciele nemajú charakter konkrétnych návrhov, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, naznačenú v strategickej vízii. V hierarchii strategického plánu obce reprezentujú ciele druhého rádu. Na menší počet strategických cieľov sa ďalej viaže väčší počet konkrétnych aktivít, projektov a opatrení (p. programová časť).

Prioritná oblasť A „Rekreácia a šport“

Strategické ciele:

- A.1 Odstránenie deficitov v oblasti dopravnej infraštruktúry
- A.2 Energeticky úsporné verejné osvetlenie
- A.3 Investície do verejných budov

A.4 Zvýšenie estetických a úžitkových kvalít verejných priestorov

Prioritná oblasť B „Ochrana životného prostredia“

Strategické ciele:

B.1 Odstránenie deficitov v oblasti environmentálnej infraštruktúry

B.2 Progresívne a ekologicky orientované odpadové hospodárstvo

B.3 Posilnenie environmentálneho povedomia obyvateľov

B.4 Zvýšenie ekologickej stability územia

B.5 Koncepčné prístupy k rozvoju obce

Prioritná oblasť C „Podpora služieb a podnikania“

Strategické ciele:

C.1 Zlepšenie podmienok a služieb pre marginalizované skupiny obyvateľstva

C.2 Dostupné bývanie pre obyvateľov obce

C.3 Využitie a aktivizácia potenciálov pre podnikanie

C.4 Podpora komunitného života

C.5 Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov

---

4. Programová časť

4.1 Plány aktivít pre prioritné oblasti rozvojovej stratégie

Pre každú prioritnú oblasť je zostavený tzv. akčný plán, ktorý tvorí súbor konkrétnych, opatrení, aktivít, resp. projektov smerujúcich k naplneniu globálnych a strategických cieľov obce. Akčné plány dodávajú dlhodobejšie a abstraktnejšie ponímanej stratégii vízií žiadúci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je približne 3 – 5 rokov, s výnimkou aktivít permanentného charakteru. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Akčné plány obsahujú prvky operatívnej úrovne rôzneho druhu:

- = aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- = opatrenia – sú špecifické aktivity zamerané zvyčajne na elimináciu negatívneho javu alebo problému
- = projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každému projektu/aktivite/opatreniu je pripojená charakteristika (v podobe skrátených projektových fišov), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- = stručný opis
- = odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie jedného alebo viacerých strategických cieľov (väzba na cieľ)
- = určenie zodpovedného subjektu (organizačného garanta) a spolupracujúcich subjektov
- = približné obdobie realizácie – s rozdelením na projekty I. sledu (do r. 2016), II. sledu (2017-2020) a výhľad (po roku 2020)
- = špecifikáciu potrebných postupových krokov podmieňujúcich realizáciu (len v prípade rozsiahlejších projektov)
- = stanovenie spôsobu financovania
- = odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom alebo plánom financovania)
- = indikátory úspešnosti – v podobe merateľných kvantitatívnych ukazovateľov – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase
- = stanovenie dôležitosti – na základe výsledkov hodnotenia (**** = najvyššia dôležitosť, * = najnižšia dôležitosť)

Rámcové projekty, pri ktorých sa bude žiadať o finančný príspevok z fondov EÚ, sa následne podrobnejšie rozpracujú v zmysle požiadaviek riadiacich orgánov príslušných operačných programov (stanovených v programových doplnkoch operačných programov).

4.1.1 Plán aktivít pre prioritnú oblasť „Investície do základnej infraštruktúry“

A.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Opis: Obec uskutoční rekonštrukciu úsekov miestnych komunikácií s nevyhovujúcimi technickými parametrami a kvalitou povrchového krytu vozovky, najmä na ul. Poštová, Nádražná, Baskovská, Májová, Nová, Tekovská, Hlavná, Záhradná, Poľná.

Väzba na cieľ: A.1 Odstránenie deficitov v oblasti dopravnej infraštruktúry

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 335 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ

Obdobie realizácie: I. sled (2014–)

Indikátory úspešnosti: rekonštrukcia min 700 m komunikácií

Dôležitosť: ***

A.1.2 Výstavba chodníkov pri ceste II/580

Opis: Pozdĺž prieťahu cesty II/580 (Kalná nad Hronom – Šurany) zastavaným územím obce sa v chýbajúcich úsekoch dobudujú aspoň jednostranné chodníky. Projekt zvýši bezpečnosť chodcov a eliminuje riziko dopravných kolízií. Vzhľadom na obmedzené priestorové možnosti pridružených priestorov komunikácie (medzi krajinou a oplotením súkromných pozemkov) si výstavba chodníkov vyžiada zatrúbnenie dažďových rigolov.

Väzba na cieľ: A.1 Odstránenie deficitov v oblasti dopravnej infraštruktúry

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 66 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ

Obdobie realizácie: I. sled

Indikátory úspešnosti: rekonštrukcia min 300 m komunikácií

Dôležitosť:

A.1.3 Vybudovanie cyklochodníka Lok – Kalná nad Hronom

Opis: V súlade s pripravovaným Územným plánom obce Lok sa pozdĺž cesty II/580 vybuduje cyklistický chodník v oddelenej trase od automobilovej dopravy.

Väzba na cieľ: A.1 Odstránenie deficitov v oblasti dopravnej infraštruktúry

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 240 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ

Obdobie realizácie: II. sled (2017)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: **

A.2.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia

Opis: S cieľom znížiť spotrebu energie na prevádzku verejného osvetlenia obec uskutoční celoplošnú výmenu zastaraných svietidiel (prípadne aj rozvodov) za úspornejšie typy, ktoré sú vhodnejšie aj z estetického hľadiska. Je pripravený projekt, na ktorý bolo udelené stavebné povolenie.

Väzba na cieľ: A.2 Energeticky úsporné verejné osvetlenie

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 100 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ

Obdobie realizácie: I. sled (2015)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: **

A.3.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu

Opis: Objekt kultúrneho domu (exteriér a interiér) bude komplexne rekonštruovaný.

Väzba na cieľ: A.3 Investície do verejných budov

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 100 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ

Obdobie realizácie: I. sled (2015)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: ***

A.3.2 Rekonštrukcia športového areálu

Opis: Projekt rekonštrukcie športového areálu TJ bude zahŕňať rekonštrukciu šatní, tribúny a prístupovej komunikácie.

Väzba na cieľ: A.3 Investície do verejných budov

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 110 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ

Obdobie realizácie: II. sled (2018)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: **

A.3.3 Rekonštrukcia zdravotného strediska

Opis: Pre udržanie zdravotníckych služieb v obci je nutné uskutočniť komplexnú rekonštrukciu zdravotného strediska.

Väzba na cieľ: A.3 Investície do verejných budov

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 120 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ

Obdobie realizácie: I. sled (-2017)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: **

A.4.1 Revitalizácia centrálnej zóny obce

Opis: V centrálnej časti obce na Poštovej ul. budú upravené verejné priestranstvá, vybudujú sa rozptylové plochy pre stretávanie a oddych obyvateľov. V centrálnej zóne budú umiestnené prvky drobnej architektúry (lavičky, smetné koše, prípadne altánky), dobudujú sa chodníky, odstavné plochy a vysadí nová zeleň.

Väzba na cieľ: A.4 Zvýšenie estetických a úžitkových kvalít verejných priestorov

---

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 330 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ

Obdobie realizácie: I. sled (2015 – 2016)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: ***

4.1.2 Plán aktivít pre prioritnú oblasť „Ochrana životného prostredia“

B.1.1 Výstavba kanalizácie v obci

Opis: Navrhuje sa vybudovanie verejnej splaškovej kanalizácie zastavaného územia obce Lok, pozostávajúcej z gravitačných stôk a výtlačných potrubí. Kanalizačný systém sa napojí výtlačným potrubím na najbližšiu ČOV v Kalnej nad Hronom.

Väzba na cieľ: B.1 Odstránenie deficitov v oblasti environmentálnej infraštruktúry

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 2,5 mil. €

Financovanie: obec, fondy EÚ, Environmentálny fond

Obdobie realizácie: II. sled (2017 – 2020)

Indikátory úspešnosti: pokrytie 100% domácností kanalizáciou

Dôležitosť: ***

B.2.1 Zriadenie zberného dvora

Opis: Obec vo vhodnej lokalite zriadi zberný dvor pre separovanie odpadu. Vytvorením priestorových podmienok pre triedenie odpadu sa zvýši podiel odpadu, ktorý bude ďalej recyklovaný a zníži sa celkové množstvo produkovaného komunálneho odpadu odvážaného na skládku.

Väzba na cieľ: B.2 Progresívne a ekologicky orientované odpadové hospodárstvo

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 82 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ, Environmentálny fond

Obdobie realizácie: I. sled (2014 – 2016)

Indikátory úspešnosti: zvýšenie podielu separovaného odpadu na 15% z celkového množstva komunálneho odpadu

Dôležitosť: ***

B.2.2 Vybudovanie plôch a priestorov pre manipuláciu s odpadmi

---

Opis: V areáli spol. Arguss, s.r.o. sa dobudujú pevné betónové plochy, ktoré budú slúžiť pre manipuláciu s odpadmi, manipuláciu s chladničkami a domácimi spotrebičmi. Podľa potreby budú vybudované aj kryté priestory pre spracovanie elektroodpadu.

Väzba na cieľ: B.2 Progresívne a ekologicky orientované odpadové hospodárstvo

Zodpovedný subjekt: Arguss, s.r.o.

Náklady: 150 tis. €

Financovanie: súkromné zdroje, fondy EÚ

Obdobie realizácie: I. sled

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: *

B.2.3 Vybudovanie parkoviska pre autovraky

Opis: V areáli spol. Arguss, s.r.o. sa vybuduje parkovisko vyhradené pre autovraky, ktoré sa následne vyexpedujú k autorizovanému spracovateľovi autovrakov. Predpokladá sa regionálna pôsobnosť pre okres Levice.

Väzba na cieľ: B.2 Progresívne a ekologicky orientované odpadové hospodárstvo

Zodpovedný subjekt: Arguss, s.r.o.

Náklady: 100 tis. €

Financovanie: súkromné zdroje, fondy EÚ

Obdobie realizácie: I. sled

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: *

B.3.1 Informačná kampaň o separovaní odpadu

Opis: Predpokladá sa pokračovanie aktivity, ktorá bude realizovaná formou letáku. Cieľom je odovzdať obyvateľom posolstvo o nutnosti ochrany životného prostredia, zvýšiť podiel recyklovaného odpadu (separovanie papiera, PET fliaš), znížiť objemu domového dopadu spracovaného kompostovaním.

Väzba na cieľ: B.3 Posilnenie environmentálneho povedomia obyvateľov

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 2000 €

Financovanie: obec, fondy EÚ

Obdobie realizácie: I. sled

Indikátory úspešnosti: zníženie množstva netriedeného odpadu o 15%

Dôležitosť: *

B.3.2 Akcie spoločného skrášľovania obce

Opis: Zámerom je každoročne organizovať akcie čistenia a skrášľovania obce a účasť podporiť propagáciou v obecnom rozhlase, prípadne prostredníctvom informačného letáku, ako aj paralelnými súťažnými akciami a osvetovými aktivitami (napr. sprievodná akcia v kultúrnom dome, v spolupráci s MŠ).

Väzba na cieľ: B.3 Posilnenie environmentálneho povedomia obyvateľov

Zodpovedný subjekt: obec v spolupráci s obyvateľmi, ZŠ

Náklady: –

Financovanie: –

Obdobie realizácie: každoročne

Indikátory úspešnosti: min. 1 akcia (brigáda) ročne

Dôležitosť: **

B.4.1 Revitalizácia zelene v obci

Opis: V zastavanom území obce bude pokračovať revitalizácia existujúcej zelene – dosadba nových drevín a krovín, odstránenie prestarnutých alebo nevhodných drevín (z hľadiska estetického, kompozičného, hygienického).

Väzba na cieľ: B.4 Zvýšenie ekologickej stability územia

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 1000 € ročne

Financovanie: obec, dotácie

Obdobie realizácie: I./II. sled

Indikátory úspešnosti: obmena min. 15% vzrastlých drevín

Dôležitosť: **

B.4.2 Výsadba zelene na poľnohospodárskej pôde

Opis: Pre zvýšenie ekostabilizačných opatrení je potrebné zvýšiť podiel zelene a zlepšiť štruktúru využitia pôdy výsadbou plôch krajinej a verejnej zelene. Na výsadbu líniovej zelene je vhodné využiť plochy pozdĺž hraníc honov. Ekostabilizačné opatrenia sa budú realizovať na základe návrhu miestneho územného systému ekologickej stability (je

---

súčasťou projektov pozemkových úprav a krajinnoekologického plánu, spracovaného v rámci prieskumov a rozborov k územnému plánu obce).

Väzba na cieľ: B.4 Zvýšenie ekologickej stability územia

Zodpovedný subjekt: poľnohospodárske subjekty

Náklady: –

Financovanie: súkromné zdroje, Environmentálny fond

Obdobie realizácie: I./II. sled

Indikátory úspešnosti: revitalizácia / výsadba min 2 km líniovej zelene

Dôležitosť: **

B.5.1 Obstaranie územného plánu obce

Opis: Obec zabezpečí dopracovanie a schválenie rozpracovaného územného plánu obce. Hlavným účelom územného plánu je koordinovať rozvoj obce, rôznych záujmov a aktivít. Dokument stanovuje záväzné regulatívy pre výstavbu, čím bude garantovať udržateľný rozvoj obce.

Väzba na cieľ: B.5 Konceptné prístupy k rozvoju obce

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: –

Financovanie: –

Obdobie realizácie: I. sled (2013)

Indikátory úspešnosti: schválený územný plán obce

Dôležitosť: ***

B.5.2 Pozemkové úpravy a spracovanie ROEP-u

Opis: Predpokladom stavebného rozvoja obce je spracovanie registra obnovenej evidencie pozemkov a pozemkových úprav. Obec bude iniciovať zaradenie katastrálneho územia obce Lok do plánu spracovania ROEP a následné spracovanie pozemkových úprav.

Väzba na cieľ: B.5 Konceptné prístupy k rozvoju obce

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: –

Financovanie: štátny rozpočet, obec

Obdobie realizácie: II. sled

Indikátory úspešnosti: –

Dôležitosť: *

B.5.3 Otvorenie nových stavebných obvodov pre bytovú výstavbu

---

Opis: Obec bude v súlade s územným plánom obce a v spolupráci s investormi, resp. individuálnymi stavebníkmi koordinovať aktivity súvisiace s otvorením nových stavebných obvodov. Potrebné je dodržať postupnosť nasledujúcich aktivít:

- 1) usporiadanie majetkových vzťahov
- 2) výstavba kompletných inžinierskych sietí (vodovod, plynovod, elektrorozvody, kanalizácia)
- 3) výstavba obslužných komunikácií, chodníkov
- 4) výstavba rodinných domov / bytových domov

Väzba na cieľ: B.5 Koncepčné prístupy k rozvoju obce

Zodpovedný subjekt: stavebníci / vlastníci pozemkov v spolupráci s obcou

Náklady: –

Financovanie: –

Obdobie realizácie: I./II. sled

Indikátory úspešnosti: vybudovanie všetkých inžinierskych sietí a komunikácií vo všetkých nových stavebných lokalitách

Dôležitosť: ***

4.1.3 Plán aktivít pre prioritnú oblasť „Podpora služieb a podnikania“

C.1.1 Výstavba hygienického centra s pracovňou pre marginalizované skupiny obyvateľov

---

Opis: Zámerom je vytvoriť podmienky na zabezpečenie hygienických podmienok hlavne pre rómske obyvateľstvo, nakoľko prevažná väčšina domov obývaných uvedenými skupinami nemá štandardne vybavené domácnosti ako vodovod, kanalizáciu.

Väzba na cieľ: C.1 Zlepšenie podmienok a služieb pre marginalizované skupiny obyvateľstva

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 80 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ (LSKP)

Obdobie realizácie: I. sled (2016)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: ***

C.1.2 Rekonštrukcia a prístavba komunitného centra

Opis: Z dôvodu špecifických potrieb početne rastúcej komunity je potrebné realizovať rekonštrukciu, prípadne prístavbu komunitného centra.

Väzba na cieľ: C.1 Zlepšenie podmienok a služieb pre marginalizované skupiny obyvateľstva

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 140 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ (LSKP)

Obdobie realizácie: I. sled (2014 – 2015)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: ***

C.1.3 Prístavba priestorov ZŠ, MŠ

Opis: K objektu ZŠ / MŠ bude prístavaná učebňa / učebne a sociálne zariadenia. Trieda s adekvátnym štandardom bude slúžiť pre integrované deti a deti z nepodnetným rodín so špeciálnym pedagógom. Súčasne projekt zahŕňa sociálne zariadenia, sprchy, pracovňu.

Väzba na cieľ: C.1 Zlepšenie podmienok a služieb pre marginalizované skupiny obyvateľstva

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 200 tis. €

Financovanie: obec, fondy EÚ (LSKP)

Obdobie realizácie: I. sled (2014 – 2015)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: ***

C.2.1 Výstavba nájomných bytov III. – IV. etapa

Opis: Aktivita je zameraná na stabilizáciu obyvateľstva v obci, najmä mladších vekových skupín. Zámerom je pokračovať vo výstavbe nájomných bytov v bytových domoch, alebo v radovej zástavbe, kde je možné dosiahnuť vyššiu intenzitu využitia pozemku. Obec zrealizuje výstavbu nájomných bytov s kapacitou cca 2 x 4 bytové jednotky. Obec poskytne vhodný pozemok a z vlastných zdrojov zabezpečí výstavbu inžinierskych sietí.

Väzba na cieľ: C.2 Dostupné bývanie pre obyvateľov obce

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 500 tis. €

Financovanie: obec, dotácie (ŠFRB)

Obdobie realizácie: I./II. sled (2014 – 2018)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: **

C.2.2 Výstavba sociálnych bytov

Opis: Aktivita je zameraná na riešenie bytovej otázky marginalizovaných skupín obyvateľstva. Priemerná pôrodnosť v rómskych rodinách je 4 – 9 detí a značná časť býva v schátralých a hygienicky nevyhovujúcich domoch.

Väzba na cieľ: C.2 Dostupné bývanie pre obyvateľov obce

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 300 tis. €

Financovanie: obec, dotácie (ŠFRB)

Obdobie realizácie: I. sled

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: **

C.2.3 Nízkoprahový penzión pre seniorov

Opis: Pre obyvateľov obce v seniorskom veku obec zriadi penzión, prípadne denný stacionár s opatrovateľskou starostlivosťou s kapacitou 30 - 40 osôb.

Väzba na cieľ: C.2 Dostupné bývanie pre obyvateľov obce

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 320 tis. €

Financovanie: obec, dotácie (ŠFRB)

Obdobie realizácie: I./II. sled (2014 – 2018)

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: **

C.3.1 Podpora malého priemyselného parku

Opis: V areáli bývalého „Dolného majera“ sa v súlade s územným plánom obce počíta s výstavbou malého priemyselného parku. Podmieňujúcim predpokladom je výstavba prípojok sietí technickej infraštruktúry.

Väzba na cieľ: C.3 Využitie a aktivizácia potenciálov pre podnikanie

Zodpovedný subjekt: súkromný investor / vlastníci pozemkov

Náklady: 280 tis. € (inž. siete)

Financovanie: súkromné zdroje, dotácie (MH SR)

Obdobie realizácie: II. sled

Indikátory úspešnosti:

Dôležitosť: **

C.3.2 Zostavenie registra voľných objektov pre podnikanie

Opis: Do registra budú zaradené všetky voľné pozemky, budovy, opustené haly či iné priestory vhodné na podnikanie. Register bude informovať podnikateľov zo širokého okolia o možnostiach umiestnenia ich výroby v obci Lok. Register môže byť rozšírený aj na objekty vhodné na bývanie.

Väzba na cieľ: C.3 Využitie a aktivizácia potenciálov pre podnikanie

Zodpovedný subjekt: obec v spolupráci s vlastníkmi nehnuteľností

Náklady: 1600 €

Financovanie: –

Obdobie realizácie: I. sled (2014 – 2016)

Indikátory úspešnosti: zaradenie min. 10 objektov do registra

Dôležitosť: ***

C.4.1 Rozširovanie informačného obsahu webstránky obce

Opis: Obec prevádzkuje stránku www.obeclok.sk, jednotlivé sekcie stránky sú postupne dopĺňané. Aby si obyvatelia zvykli na stránke hľadať informácie, musí byť permanentne aktualizovaná, spracovaná príťažlivou formou a podporovať aj funkcie e-governmentu. Súčasne by mala byť prezentačným nástrojom obce smerom navonok, vo vzťahu k potenciálnym investorom a obyvateľom, preto by mala informovať aj o rozvojových zámeroch obce.

Väzba na cieľ: C.4 Podpora komunitného života

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 150 € / ročne

Financovanie: obec

Obdobie realizácie: trvalo

Indikátory úspešnosti: návštevnosť stránky – 2000 prístupov ročne

Dôležitosť: **

C.4.2 Pravidelné vystúpenia v kultúrnom dome

Opis: Vzhľadom k možnostiam obce sa predpokladá preferovanie finančne menej nákladných podujatí - vystúpení hudobných skupín (v spojení s tanečnými zábavami), detských krúžkov z okolitých obcí, prípadne bábkových predstavení pre deti.

Väzba na cieľ: C.4 Podpora komunitného života

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: –

Financovanie: obec

Obdobie realizácie: každoročne

Indikátory úspešnosti: aspoň 8 vystúpení ročne

Dôležitosť: *

C.4.3 Nadviazanie cezhraničnej družobnej spolupráce

Opis: Družobná spolupráca sa môže uskutočňovať jednak na úrovni miestnej samosprávy (spolupráca v ekonomickej oblasti, výmena skúseností), ako aj v podobe spoločenských kontaktov medzi obyvateľmi jednotlivých obcí. Ďalšie možnosti spolupráce sú v oblasti organizovania športových a kultúrnych aktivít. Vzhľadom k možnostiam získania finančnej pomoci prostredníctvom komunitnej iniciatívy Interreg, sa odporúča nadviazanie cezhraničnej spolupráce s obcou napr. v Maďarsku alebo v ČR. Vhodné je osloviť dobre dostupnú obec podobnej veľkostnej kategórie.

Väzba na cieľ: C.4 Podpora komunitného života

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady:

Financovanie: obec (Interreg)

Obdobie realizácie: I./II. sled

Indikátory úspešnosti: min. 2 spoločné podujatia ročne

Dôležitosť: **

C.5.1 Kamerový monitorovací systém

Opis: Na vybraných uzlových priestranstvách, kde boli zaznamenané častejšie prejavy vandalizmu a krádeže, budú nainštalované monitorovacie kamery. Účelom tohto opatrenia je uľahčenie identifikácie páchatelov priestupkov a predovšetkým preventívny účinok pri udržiavaní verejného poriadku.

Väzba na cieľ: C.5 Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov

Zodpovedný subjekt: obec

Náklady: 75 tis. €

Financovanie: obec

Obdobie realizácie: I. sled (2013 – 2014)

Indikátory úspešnosti: zníženie počtu kriminálnych činov v obci o 20%

Dôležitosť: ***

4.2 Finančné zabezpečenie realizácie

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu.

Pre jednotlivé aktivity, opatrenia a projekty sú v programovej časti definované subjekty, ktoré ich budú financovať, ako aj odhadované náklady (pokiaľ ich bolo možné špecifikovať). Okrem toho pre vybrané kľúčové projekty, ktoré budú mať hlavný dopad na rozvoj obce a predpokladá sa ich kofinancovanie zo štrukturálnych fondov EÚ, bude pripravený podrobnejší rozpis nákladov v podobe finančnej tabuľky, vyhotovenej podľa metodologickej príručky MVRR. Vzhľadom k tomu, že v aktuálnej fáze nie je možné výšku nákladov presne určiť, bude finančná tabuľka upresnená dodatočne, vo fáze rozpracovania daného projektu a príprave žiadosti o finančný príspevok.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako sú definované v programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, budú v zásade pochádzať z troch zdrojov:

- verejné zdroje (obecný rozpočet, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým z fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Podporu investičných projektov obcí pri výstavbe obecných nájomných bytov je možné získať zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Od roku 2006 sa obnovili možnosti získania grantov na projekty zamerané na zlepšenie kvality životného prostredia z Environmentálneho fondu. Z tohto fondu sú financované aj projekty Programu obnovy dediny. Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov

---

obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ v skrátenom programovom období 2004-2006. Regionálna politika EÚ sa usiluje vyrovnať rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity – prostredníctvom štrukturálnych fondov:

- = Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- = Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- = Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- = Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

Vzhľadom k tomu, že obec Lok nebola Rozhodnutím ministra výstavby a regionálneho rozvoja č. 3/2007 zo dňa 6.6.2007 definovaná ako kohézny ani inovačný pól rastu, nemôže sa priamo uchádzať o finančné prostriedky prostredníctvom uvedených operačných programov. Obce mimo pólov rastu sa budú môcť uchádzať o prostriedky z Európskeho poľnohospodárskeho a garančného fondu (EAGGF) prostredníctvom Programu rozvoja vidieka SR 2007-2013. Na obce ako oprávnených žiadateľov sa vzťahuje os 3, podporujúca projekty obnovy a rozvoja obcí.

V rámci osi 4 bude implementovaný prístup LEADER, orientovaný na vytváranie miestnych kapacít pre zamestnanosť a diverzifikáciu. Kľúčové aktivity v rámci osi Leader sa budú zameriavať na vytváranie miestnych partnerstiev, podporu verejno-súkromných partnerstiev, podporu spolupráce a inovácií a zlepšenie miestneho riadenia. Metóda umožňuje prístupom zdola nahor podporiť projekty miestnych žiadateľov, ktoré vyberá miestne partnerstvo vo forme miestnej akčnej skupiny. Podporu z EAFRD na projekty v rámci vypracovanej stratégie je možné poskytnúť na všetky podporované opatrenia osi 3 v rámci Programu rozvoja vidieka SR.

Obce sa ďalej budú môcť uchádzať o prostriedky z iniciatívy INTERREG III, ktorá podporuje projekty cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov.

4.4 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych rámcových projektov v podobe akčných plánov je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii. V ďalšej fáze je potrebné sformovať organizačné štruktúry zabezpečujúce realizáciu cieľov. Takouto organizačnou štruktúrou môže byť napríklad špeciálna pracovná skupina alebo komisia obecného zastupiteľstva. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Úlohou pracovnej skupiny nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že garantom väčšiny projektov je obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny. Ďalšie praktické aspekty činnosti pracovnej skupiny sú opísané v kapitole 4.9.

Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých aktivít, opatrení, projektov je definovaná v predchádzajúcej kapitole, kde pre každý projekt je stanovený subjekt zodpovedný za realizáciu, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec. Ďalšími významnými partnermi pri napĺňaní rozvojovej stratégie budú:

- = miestni podnikatelia
- = miestne spolky a organizácie

Viacere projekty a opatrenia majú regionálny dosah a nie je možné realizovať ich bez partnerstva/spolupráce s inými obcami alebo inými externými subjektmi ako napríklad:

- = združenia obcí
- = regionálna samospráva a nepodnikateľské subjekty
- = centrálné orgány štátnej správy (MVRR, MŽP)
- = potenciálni investori

4.5 Monitorovanie a hodnotenie realizácie

Úloha monitorovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov) bude delegovaná na organizačné štruktúry zodpovedné za implementáciu strategického plánu (pracovnú skupinu / komisiu).

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach približne raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili zmeny v pláne.

Skutočnosti zistené pri monitorovaní budú podkladom pre revíziu aktuálnosti strategických cieľov, čo môže viesť k ich prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov – úspešne završené projekty by mali byť priebežne

---

nahrádzané novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov.

Po uplynutí 7 – ročného plánovacieho horizontu sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu. Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať i závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Na základe operačných programov budúceho programovacieho obdobia by sa mala preveriť kompatibilita navrhovaných opatrení a aktivít s prioritami a opatreniami nových sektorových operačných programov, ako aj nové možnosti financovania projektov a tomu prispôbiť výber nových projektov.

4.6 Určenie indikátorov úspešnosti

Indikátory úspešnosti sú priradené k aktivitám, opatreniam a rámcovým projektom v kap. 4.1. Indikátory úspešnosti majú zväčša charakter kvantitatívnych (merateľných) ukazovateľov definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť, aby bolo možné považovať nadradené strategické ciele za splnené. V prípade, ak nie je účelné posudzovať ich splnenie prostredníctvom kvantitatívnych charakteristík, sú určené kvalitatívne (opisné) ukazovatele, resp. ich možno považovať za splnené, ak sa realizovali v rozsahu opísanej aktivity/projektu v stanovenom čase (v tomto prípade nie sú merateľné ukazovatele osobitne definované).

Indikátory úspešnosti sú podkladom pre monitorovanie plnenia strategického plánu.

4.7 Harmonogram realizácie

Pre jednotlivé aktivity, opatrenia a projekty sú v kapitole 4.1 definované približné obdobia realizácie. Časový harmonogram realizácie rozlišuje 3 obdobia:

- = I. sled (do roku 2016)
- = II. sled (2017 – 2020)
- = výhľad (po roku 2020)

4.8 Praktické pokyny pre spravovanie programového dokumentu

Dokladovanie súladu projektu / aktivity s programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

V prípade uchádzania sa o finančnú podporu na projekty z fondov Európskej únie a z iných verejných fondov je obvykle potrebné dokladovať súlad projektu s cieľmi a opatreniami miestnej rozvojovej stratégie, ktorým je program hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Súlad dokladujú žiadatelia z verejného sektora (obce), ako aj zo súkromného sektora (podnikatelia). Pre dokladovanie súladu bola vypracovaná „Schéma vybraných častí programu rozvoja obce“ v podobe posteru (na zadnej obálke).

Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných regionálnych štruktúr – krajského samosprávneho orgánu a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja sa odporúča oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ.

---

5. Prílohy

5.1 Väzby programového dokumentu na priority a opatrenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lok bude prispievať k naplneniu nasledujúcich zámerov a cieľov Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018:

- Priorita I. Hospodárstvo
  - Strateg. cieľ Dlhodobo stabilný ekonomický vývoj založený na diverzifikovanej štruktúre s prevahou odvetví produkujúcich vysokú pridanú hodnotu a odvetví využívajúcich endogénne zdroje kraja. Ekonomickou výkonnosťou bude kraj patriť do prvej polovice v rámci Slovenskej republiky.
  - Špec. cieľ 1 Podpora výskumu a vývoja vrátane transferu výsledkov a technológií do praxe
    - Opatrenie 1.1 Rozvoj a podpora výskumných, technologických centier, parkov a inkubátorov
    - Opatrenie 1.1 Rozvoj a podpora výskumných, technologických centier, parkov a inkubátorov
    - Opatrenie 1.2 Posilnenie spolupráce vedeckých a výskumných inštitúcií vrátane vysokých škôl s komerčnou sférou so zameraním na aplikovaný výskum
  - Špec. cieľ 2 Vytváranie podmienok pre príchod nových investorov a rozvoja priemyselných odvetví s vyššou tvorbou pridanej hodnoty
    - Opatrenie 2.1 Rozvoj a podpora priemyselných parkov a podnikateľských zón
    - Opatrenie 2.2 Podpora rozvoja priemyselných odvetví s vyššou tvorbou pridanej hodnoty
  - Špec. cieľ 3 Podpora malého a stredného podnikania
    - Opatrenie 3.1 Podpora malého a stredného podnikania so zreteľom na podporu výrobných aktivít
    - Opatrenie 3.2 Vytvorenie systému na poskytovanie informácií a poradenstva pre rozvoj výrobných aktivít na území kraja
  - Špec. cieľ 4 Podpora cestovného ruchu
    - Opatrenie 4.1 Skvalitnenie služieb a infraštruktúry pre podporu rozvoja cestovného ruchu
    - Opatrenie 4.2 Tvorba produktov cestovného ruchu a ich propagácia
  - Špec. cieľ 5 Využitie energetického potenciálu kraja
    - Opatrenie 5.1 Podpora využívania vlastných zdrojov energie v kraji
- Priorita II. Ľudské zdroje
  - Strateg. cieľ Dlhodobo vyvážený rast vzdelanostnej úrovne sprevádzaný zvyšovaním celkovej zamestnanosti s osobitným zreteľom na ohrozené skupiny obyvateľov. Zvyšovanie kvality a dostupnosti poskytovaných sociálnych a zdravotných služieb. Budovanie efektívnych systémov pre regionálnu a miestnu

-
- samosprávu. Rozvoj spolupráce na regionálnej, nadregionálnej, resp. medzinárodnej úrovni prostredníctvom podpory formovania partnerstiev.
- Špec. cieľ 1 Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva a rozvoj systému celoživotného vzdelávania
    - Opatrenie 1.1 Harmonizácia vzdelávania v kraji v súlade s požiadavkami trhu práce
    - Opatrenie 1.2 Podpora rozvoja a dostupnosti celoživotného vzdelávania v rámci kraja
  - Špec. cieľ 2 Sociálny rozvoj
    - Opatrenie 2.1 Zaistenie dostupnosti a variability sociálnych služieb, deinštitucionalizácia a humanizácia sociálnych služieb
    - Opatrenie 2.2 Zaistenie dostupnosti a variability zdravotnej starostlivosti, deinštitucionalizácia a humanizácia
    - Opatrenie 2.3 Podpora kultúrneho, športového a spolkového života v regióne
    - Opatrenie 2.4 Zníženie výskytu sociálno-patologických javov
  - Špec. cieľ 3 Zvyšovanie kvality služieb verejnej správy
    - Opatrenie 3.1 Zavedenie new public managementu na regionálnej úrovni
    - Opatrenie 3.2 Spoločný rozvoj medzinárodných a cezhraničných sietí, partnerstiev
    - Opatrenie 3.3 Podpora rozvoja partnerstiev, programového a projektového plánovania a riadiacich kapacít
  - Priorita III. Pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka
    - Strateg. cieľ Konkurencieschopný agropotravinársky sektor budovaný na synergii rôznych typov a foriem poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov, vytvárajúci inovatívne prostredie na vidieku, prispievajúci k tvorbe pracovných príležitostí a k zodpovedajúcej kvalite života vidieckeho obyvateľstva.
    - Špec. cieľ 1 Rozvoj multifunkčného poľnohospodárstva
      - Opatrenie 1.1 Podpora aktivít poľnohospodárskych podnikov zameraných na diverzifikovanie výroby poľnohospodárskeho a nepoľnohospodárskeho charakteru
      - Opatrenie 1.2 Podpora vedy a výskumu a transferu poznatkov v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
      - Opatrenie 1.3 Podpora vytvárania vhodného agroenvironmentálneho prostredia
    - Špec. cieľ 2 Podpora rozvoja sociálneho kapitálu v poľnohospodárstve a na vidieku
      - Opatrenie 2.1 Podpora rozvoja územných partnerstiev medzi podnikateľmi na vidieku a územnými samosprávami
      - Opatrenie 2.2 Podpora sieťovania kľúčových aktérov a budovania povedomia o miestnych a regionálnych produktoch
      - Opatrenie 2.3 Podpora tradičnej spolkovéj a záujmovej činnosti
    - Špec. cieľ 3 Regenerácia vidieckych sídiel
      - Opatrenie 3.1 Podpora regenerácie vidieckych sídiel a urbanizmu vidieka

-
- Opatrenie 3.2 Podpora tradičnej spolkovej a záujmovej činnosti
  - Opatrenie 3.3 Podpora zabezpečenia kvalitných a dostupných služieb na vidieku
  - Priorita IV. Infraštruktúra
    - Strateg. cieľ Modernizácia a zvýšenie bezpečnosti dopravnej infraštruktúry v prostredí transeurópskeho dopravného systému. Zlepšenie dostupnosti a zvýšenie atraktivity miest a obcí Nitrianskeho kraja a dobudovanie energetickej a informačnej infraštruktúry kraja. Budovaním modernej sociálnej infraštruktúry vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality života občanov.
    - Špec. cieľ 1 Skvalitnenie regionálnej dopravnej infraštruktúry a jej napojenie na nadregionálne siete
      - Opatrenie 1.1 Budovanie a rozširovanie siete rýchlostných ciest a ciest I. tr. vrátane výstavby obchvatov miest a obcí
      - Opatrenie 1.2 Modernizácia a rekonštrukcia ciest II. a III. tr. a napojenie na nadradenú dopravnú infraštruktúru
      - Opatrenie 1.3 Modernizácia železničnej siete regionálneho a medzinárodného významu
      - Opatrenie 1.4 Vytvorenie podmienok pre využitie vodných ciest regionálneho a medzinárodného významu
      - Opatrenie 1.5. Vytvorenie podmienok zníženie environmentálnych dôsledkov výstavby a prevádzky dopravnej infraštruktúry
    - Špec. cieľ 2 Zlepšenie dostupnosti a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT)
      - Opatrenie 2.1 Podpora rozvoja telekomunikačných a prenosových sietí pre podporu informačnej a komunikačnej infraštruktúry
    - Špec. cieľ 3 Skvalitnenie sociálnej infraštruktúry
      - Opatrenie 3.1 Podpora modernizácie zariadení sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti
      - Opatrenie 3.2 Modernizácia školských a kultúrnych zariadení
  - Priorita V. Životné prostredie
    - Strateg. cieľ Udržateľný rozvoj územia zabezpečený znížením rizika vzniku resp. zmierňovaním negatívnych dopadov vplyvujúcich na kvalitu zložiek životného prostredia, prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení environmentálnej infraštruktúry a zvyšovaním environmentálneho povedomia obyvateľov kraja..
    - Špec. cieľ 1 Zvýšenie environmentálnej rovnováhy v krajine a ochrana pred živelnými pohromami
      - Opatrenie 1.1 Zabezpečenie ochrany územia pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení
      - Opatrenie 1.2 Realizácia opatrení a programov na ochranu prírody a krajiny
    - Špec. cieľ 2 Znižovanie znečistenia vôd a zlepšenie kvality života obyvateľov kraja dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva v zmysle právnych predpisov EÚ a SR
-

-
- Opatrenie 2.1 Zabezpečenie odvádzania a čistenia odpadových vôd
  - Opatrenie 2.2 Zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou
  - Špec. cieľ 3 Znižovanie produkcie odpadov a zavádzanie efektívnych systémov nakladania s odpadmi
    - Opatrenie 3.1 Zefektívnenie systému nakladania s odpadom
  - Špec. cieľ 4 Zlepšenie kvality ovzdušia
    - Opatrenie 4.1 Znižovanie emisií tuhých znečisťujúcich látok a skleníkových plynov
  - Špec. cieľ 5 Zlepšenie environmentálneho správania sa obyvateľstva kraja
    - Opatrenie 5.1 Podpora environmentálnej osvetvy a výchovy prostredníctvom podpory vzdelávacích aktivít a podujatí

5.2 Väzby programového dokumentu na priority a opatrenia Programu rozvoja vidieka SR

Ciele, aktivity a projekty navrhnuté v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lok nadväzujú osi, priority a konkrétne aktivity Programu rozvoja vidieka SR 2007–2013, prostredníctvom ktorého sa bude realizovať finančná pomoc pre obce, ktoré nie sú definované ako kohézne póly rastu. V Programe rozvoja vidieka SR sú zahrnuté nasledujúce aktivity, viazané na priority a opatrenia osi 3 a 4:

Os 3 Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva

Priorita: Vytváranie pracovných príležitostí na vidieku

Opatrenie: Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam

Podporované aktivity*:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rekreačných a ubytovacích zariadení – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane pripojenia na internet
- rekonštrukcia existujúcich poľnohospodárskych objektov (ktoré stratili svoj pôvodný účel) na agroturistické objekty – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane pripojenia na internet
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výrobných a predajných objektov (pri rekonštrukcii a modernizácii vrátane technológií) a nákup strojov, technológií a zariadení pre: a) doplnkovú výrobu nepoľnohospodárskeho charakteru vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie, b) výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia agroturistických zariadení vrátane hygienických, ekologických a rekondičných objektov slúžiacich na rozvoj turistických činností - stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane pripojenia na internet
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností (turistické chodníky, jazdectvo, rybárstvo, poľovníctvo, pltníctvo, cykloturistika, vodné športy, zimné športy a pod.) – stavebné investície, investície do vybavenia, strojov a technológií vrátane pripojenia na internet.

*Relevantné aktivity sú označené podčiarknutím

Poznámka: oprávneným žiadateľom nie sú obce, ale právnické osoby a fyzické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 %.

Opatrenie: Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu

Podporované aktivity:

- rekonštrukcia a modernizácia nízkokapacitných ubytovacích zariadení – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane pripojenia na internet
- prestavba časti rodinných domov a ďalších nevyužitých objektov na nízkokapacitné ubytovacie zariadenia, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane pripojenia na internet
- marketing služieb vidieckeho cestovného ruchu a rozvoja regiónu

Poznámka: oprávneným žiadateľom sú právnické osoby združujúce subjekty pôsobiace v oblasti vidieckeho cestovného ruchu

Priorita: Obnova a rozvoj obcí

Opatrenie: Obnova a rozvoj obcí

Podporované aktivity*:

- rekonštrukcia a modernizácia vodovodov a kanalizácie

-
- zriaďovanie, rekonštrukcia a modernizácia remeselných dvorov podporujúcich oživenie tradičných remesiel, produkcie tradičných vidieckych produktov a zamestnanosti;
  - rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, lávok, mostov
  - rekonštrukcia a modernizácia chodníkov, verejného osvetlenia, rekreačných zón, verejných priestranstiev a parkov
  - výstavba, rekonštrukcia a modernizácia cyklotrás, náučných chodníkov, detských a športových ihrísk, tržníc, amfiteátrov, autobusových zastávok a pod.
  - rekonštrukcia a modernizácia stavieb a objektov historického, kultúrneho a spoločenského významu vrátane ich okolia (okrem stavieb a budov evidovaných na MK SR v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok a lokalít UNESCO)

*Relevantné aktivity sú označené podčiarknutím

Poznámka: oprávneným žiadateľom sú obce nezaradené do pólov rastu

Priorita: Vytváranie miestnych partnerstiev

Opatrenie: Získavanie zručností, oživovanie a vykonávanie integrovaných stratégií rozvoja územia

Podporované aktivity:

- štúdie o dotknutej oblasti (vypracovanie podkladov, vlastnej štúdie, analýzy, odporúčania)
- opatrenia na poskytovanie informácií o oblasti a integrovaných stratégií rozvoja územia
- vzdelávanie zamestnancov verejno-súkromných partnerstiev, ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní integrovanej stratégie rozvoja územia
- propagačné podujatia a vzdelávanie vedúcich pracovníkov verejno-súkromných partnerstiev súvisiace s prípravou na prístup Leader (účasť na seminároch, školeniach)

Poznámka: oprávneným žiadateľom sú partnerstvá verejného a súkromného sektora

Os 4 Realizácia prístupu Leader

Priorita: Zlepšovanie manažmentu a riadenia a mobilizácia rozvojového potenciálu vo vidieckych oblastiach

Opatrenie: Implementácia integrovaných stratégií rozvoja územia

Opatrenie: Vykonávanie projektov spolupráce

Opatrenie: Chod miestnej akčnej skupiny

Poznámka: oprávneným žiadateľom je miestna akčná skupina (partnerstvá verejného a súkromného sektora)